

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Приймальної комісії
Протокол № _____
«__» _____ 2017 р.
Голова приймальної комісії
_____ П.В. Пашко

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
при вступі на навчання
для здобуття освітнього ступеня «Магістр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Ірпінь – 2017

ПРОГРАМА фахового вступного випробування зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» складена на основі освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики рівня бакалавра, галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки «Фінанси і кредит», затверджених у 2013 році.

Розробники:

_____ В.Л. Андрущенко, д.е.н., професор, зав.кафедрою

_____ О.І. Береславська, д.е.н., професор, зав.кафедрою

_____ М.Д. Бедринець, к.е.н., доцент, в.о. зав.кафедри

_____ М.О.Житар, к.е.н., заступник директора

_____ С.В. Онишко, д.е.н., професор, зав.кафедрою

Рецензенти:

_____ М.О. Кужелєв, д.е.н., професор

_____ О.Д. Гордей, д.е.н., професор

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри банківської справи та фінансового моніторингу

Протокол № _____ від «_____» _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ О.І. Береславська, д.е.н., професор

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів

Протокол № _____ від «_____» _____ 2017 р.

В.о. завідувача кафедри _____ М.Д. Бедринець, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансових ринків

Протокол № _____ від «_____» _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ С.В. Онишко, д.е.н., професор

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри податкової політики

Протокол № _____ від «_____» _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ В.Л. Андрущенко, д.е.н., професор

Директор навчально – наукового центру

організації освітнього процесу _____ Л.О. Винниченко

Реєстраційний № _____

Структурні елементи програми фахового вступного випробування

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік тем та їх короткий зміст.....	6
3. Зразок фахового вступного випробування.....	26
4. Критерії оцінювання	33
5. Список рекомендованої літератури.....	35

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування з спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного бакалавра, галузі знань 07 «Управління та адміністрування» напряму підготовки «Фінанси, банківська справа та страхування».

Метою фахового вступного випробування є перевірка і оцінка знань абітурієнтів з дисциплін циклу професійної підготовки і дисциплін за вибором вищого навчального закладу.

Головним завданням фахового вступного випробування є виявлення у вступників спеціальних знань і практичних навичок з комплексу фахових навчальних дисциплін.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. До участі у фаховому вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та отримали диплом бакалавра галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит».

Фахове вступне випробування проводиться у формі тестування. Тестові завдання фахового вступного випробування були складені відповідно до програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра та затверджені на засіданнях кафедри фінансів, банківської справи та фінансового моніторингу, фінансових ринків.

Тестові завдання, що виносяться на фахове вступне випробування, включають матеріал навчальної програми з наступних дисциплін:

- «Фінанси»;
- «Бюджетна система»;
- «Фінанси підприємств»;
- «Фінансовий ринок»;
- «Страхування»;
- «Гроші і кредит»;
- «Податкова система».

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій формі. Екзаменаційний білет складається із 50 тестових завдань закритого типу з вибором однієї правильної відповіді. Для кожного такого тесту запропоновано чотири варіанти відповіді, з яких лише один варіант є правильним. Завдання з вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо позначена тільки одна літера – правильна відповідь. Максимальна кількість балів при оцінці знань абітурієнта під час фахових вступних випробувань виставляється за правильні відповіді на всі питання тестового завдання.

Бланк оцінювання знань вступника перевіряється за ключем і в ньому зазначається співпадіння (правильні відповіді) і розбіжності (помилкові відповіді), а також підраховується і зазначається кількість правильних відповідей та проставляється оцінка.

Усі варіанти завдань є ідентичними за структурою й складністю, що дозволяє говорити про забезпечення принципу об'єктивності й рівності при оцінюванні навчальних досягнень абітурієнтів.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ЇХ КОРОТКИЙ ЗМІСТ

ДИСЦИПЛІНА «ФІНАНСИ»

Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансової науки.

1. Предмет науки про фінанси. Суб'єкти, об'єкти і зміст фінансових відносин на макро- і мікро рівні.
2. Фінансові категорії. Поняття і терміни у фінансовій науці.
3. Сутність, специфічні ознаки і функції фінансів.
4. Фінанси як економічна категорія розподілу. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями, які беруть участь у вартісному розподілі (кредитом, заробітною платою, ціною) .
5. Сфери фінансових відносин та інституційна структура фінансової системи.
6. Суспільне призначення фінансів та їх об'єктивна необхідність.

Тема 2. Генезис та еволюція фінансів

1. Доходи і видатки феодальної держави. Розвиток податків у феодальному місті.
2. Фінанси в період індустріального розвитку.
3. Розвиток фінансів у постіндустріальний період.

Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки.

1. Теорії державних фінансів англійської класичної політекономії.
2. Розвиток вчення про державні фінанси в працях А.Вагнера.
3. Концепція державних фінансів Дж.Кейнса.
4. Фінансові концепції неокейнсіанства.
5. Вплив демократизації суспільства на фінансову думку (теорія суспільних товарів і послуг).
6. Теорії корпоративних фінансів.

Тема 4. Фінансове право і фінансова політика

1. Фінансова політика як складова економічної політики. Завдання фінансової політики.
2. Сучасна фінансова політика України (характеристика за її окремими напрямками), її стратегічні і тактичні завдання.
3. Фінансовий механізм та його складові елементи.
4. Фінансове планування, сутність, завдання, принципи, методи

5. Види фінансових планів, їх характеристика
6. Зміст і призначення фінансового контролю, його види, форми і методи. Об'єкти і суб'єкти.
7. Сутність аудиторського контролю. Забезпечення об'єктивності та неупередженості аудиторського висновку.

Тема 5. Податки. Податкова система

1. Об'єктивна необхідність, економічна сутність податків як фінансової категорії.
2. Класифікація податків за різними ознаками, їх характеристика.
3. Прямі і непрямі податки їх сутність, види, переваги і недоліки.
4. Сутність і наукові принципи побудови податкової системи.
5. Податкова система України: принципи побудови, характеристика складу і структури.

Тема 6. Бюджет. Бюджетна система.

1. Економічний зміст бюджету, його ознаки і функції як фінансової категорії
2. Економічна сутність бюджетних доходів і видатків форми їх вияву і матеріальне втілення.
3. Структура бюджетних видатків.
4. Класифікація доходів і видатків бюджету.
5. Бюджетний устрій і бюджетна система: поняття, основи і принципи побудови.
7. Бюджетний процес і характеристика його етапів.

Тема 7. Бюджетний дефіцит.

1. Сутність бюджетного дефіциту і його види.
2. Причини виникнення бюджетного дефіциту, характеристика джерел фінансування бюджетного дефіциту.
3. Управління бюджетним дефіцитом.

Тема 8. Державний кредит.

1. Економічна сутність, функції і призначення державного кредиту.
2. Форми внутрішніх державних запозичень. Класифікація державних позик.
3. Фінансові інструменти зовнішніх державних запозичень.
4. Сутність і види державного боргу (поточний і капітальний, внутрішній і зовнішній). Причини його виникнення і зростання.

5. Методи управління державним боргом, джерела обслуговування і погашення державного боргу.

Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання.

1. Поняття місцевих фінансів, характеристика їх складу та роль у соціально-економічному розвитку територій.

2. Місцеві бюджети як основа фінансового забезпечення місцевого самоврядування: доходи, видатки.

3. Вертикальні та горизонтальні дисбаланси. Поняття та інструменти фінансового вирівнювання.

4. Доходи місцевих бюджетів та джерела їх формування. Власні і закріплені доходи.

5. Склад і структура видатків місцевих бюджетів (поточні видатки і видатки розвитку).

Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання.

1. Фінанси суб'єктів господарювання як фінансова категорія. Особливості фінансових відносин на мікрорівні.

2. Доходи і витрати суб'єктів господарювання. Порядок розподілу грошових надходжень від реалізації продукції, робіт і послуг.

3. Фінансовий результат, чинники що впливають на його формування.

4. Фінансові ресурси підприємств, характеристика їх складу.

Тема 11. Фінанси домогосподарств

1. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та сфера функціонування фінансів.

2. Бюджет домогосподарства, його структура. Сукупні ресурси та сукупні витрати домогосподарства.

3. Функції, що виконують домогосподарства. Їх роль у економіці країни.

Тема 11. Страхування і страховий ринок

1. Поняття страхового ринку і його інфраструктура. Зв'язок страхового ринку з фінансовим ринком

2. Сутність і суспільне призначення соціального страхування, його необхідність.

3. Система фондів соціального страхування, принципи їх організації, управління ними.

4. Пенсійне страхування і його організація. Джерела формування доходів і напрями видатків Пенсійного фонду України.

5. Реформування пенсійного забезпечення в Україні

6. Об'єктивна необхідність і сутність страхового захисту. Страхові фонди як джерело забезпечення страхового захисту.

Тема 12. Фінансовий ринок

1. Фінансовий ринок як складова фінансової системи.

2. Сегментація фінансового ринку, підходи до її визначення.

3. Характеристика інструментів фінансового ринку, їх класифікація.

Тема 13. Фінансовий менеджмент

1. Сутність фінансового менеджменту, об'єкт та суб'єкти.

2. Функції фінансового менеджменту.

3. Складові державного фінансового менеджменту: податковий менеджмент, бюджетний менеджмент і борговий менеджмент.

4. Суб'єкти державного фінансового менеджменту їх функції.

Тема 14. Міжнародні фінанси

1. Сутність та функціональне призначення міжнародних фінансів.

2. Міжнародний ринковий механізм перерозподілу фінансових ресурсів і капіталу.

3. Міжнародний неринковий перерозподіл фінансових ресурсів.

4. Фінанси міжнародних організацій. Організація Об'єднаних Націй (ООН), сфери її діяльності, структура, значення у міжнародному поділі праці, та всесвітніх економічних відносинах.

5. Міжнародні фінансові інституції. Міжнародний валютний фонд (МВФ).

6. Бюджет Європейського Союзу, його доходи і видатки.

Тема 15. Фінанси країн із розвинутою ринковою економікою

1. Загальні закономірності і національні особливості державних фінансів у країнах з розвинутою ринковою економікою.

2. Склад, структура бюджетних доходів країн з розвинутою ринковою економікою.

3. Особливості організації бюджетного процесу в США, Японії, країнах ЄС.

4. Сутність, причини і зміст інтеграційних процесів в Західній Європі

ДИСЦИПЛІНА «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Тема 1. Сутність, призначення та роль бюджету держави

1. Економічна сутність і призначення бюджету.
2. Функції бюджету.
3. Бюджет як основний фінансовий план держави.
4. Бюджетна класифікація.

Тема 2. Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи

1. Основи бюджетного устрою.
2. Поняття та структура бюджетної системи України.
3. Бюджетні права і повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування.

Тема 3. Система доходів бюджету

1. Сутність і характеристика доходів бюджету.
2. Класифікація доходів бюджету.
3. Податки як імперативна домінуюча бюджету.
4. Склад і структура доходів місцевих бюджетів.

Тема 4. Система видатків бюджету

1. Видатки бюджету: економічна сутність та напрями.
2. Класифікація видатків.
3. Склад та структура видатків Державного бюджету України.
4. Видатки місцевих бюджетів.
5. Бюджетне фінансування.

Тема 5. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування

1. Економічна сутність бюджетного дефіциту і причини його виникнення.
2. Види бюджетного дефіциту.
3. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
4. Управління бюджетним дефіцитом.

Тема 6. Державний борг

1. Державний борг, причини його виникнення і зростання.
2. Види державного боргу та джерела його погашення.
3. Управління та обслуговування державного боргу.

Тема 7. Міжбюджетні відносини та система бюджетного вирівнювання

1. Зміст міжбюджетних відносин та особливості їхньої організації.
2. Концепції бюджетного унітаризму та бюджетного федералізму.
3. Бюджетне регулювання, його цілі та методи.
4. Інструменти міжбюджетних відносин.
5. Бюджетні трансферти та їх види.

Тема 8. Фінансування соціальних (обов'язкових) видатків бюджету

1. Соціальні видатки бюджету: склад, структура та причини зростання.
- 1.1. Видатки бюджету на соціальний захист і соціальне забезпечення; 1.2. Видатки бюджету на освіту; 1.3. Видатки бюджету на охорону здоров'я; 1.4. Видатки бюджету на духовний та фізичний розвиток.
2. Держава загального добробуту та її моделі.
3. Зарубіжний досвід бюджетного фінансування малозабезпечених верств населення.

Тема 9. Фінансування дискреційних видатків бюджету

1. Видатки бюджету на економічну діяльність.
2. Видатки бюджету на національну оборону.
3. Видатки бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу.
4. Видатки бюджету на загальнодержавні функції.
5. Фінансування інших функцій держави.

ДИСЦИПЛІНА «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Тема 1. Зміст і основи організації фінансів підприємств

1. Суть і функції фінансів підприємств
2. Грошові фонди і фінансові ресурси підприємств
3. Зміст фінансової роботи на підприємстві

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств

1. Готівкові та безготівкові розрахунки підприємств
2. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття
3. Способи розрахунків за продукцію, роботи, послуги.
4. Форми безготівкових розрахунків і платіжні документи
5. Розрахунки акредитивами в системі безготівкових розрахунків
6. Розрахунки платіжними дорученнями.
7. Розрахунки платіжними вимогами-дорученнями

8. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків
9. Вексельна форма розрахунків

Тема 3. Грошові надходження підприємств

1. Виручка від реалізації - основне джерело грошових коштів підприємства
2. Методи планування виручки від реалізації
3. Грошові надходження від операційної діяльності
4. Грошові надходження від інвестиційної діяльності
5. Грошові надходження від фінансової діяльності

Тема 4. Формування і розподіл прибутку підприємств

1. Формування прибутку підприємства
2. Методи планування (розрахунку) прибутку від реалізації продукції
3. Сутність і методи обчислення рентабельності
4. Розподіл і використання прибутку на підприємстві

Тема 5. Оподаткування підприємств

1. Система оподаткування підприємств
2. Оподаткування прибутку підприємств: порядок обчислення та сплати
3. Податок на додану вартість: порядок обчислення та сплати
4. Особливості оподаткування акцизним податком в контексті змін до Податкового кодексу
5. Мито як один із видів непрямих податків в Україні
6. Місцеві податки і збори в системі оподаткування підприємств
7. Екологічний податок: порядок обчислення та сплати
8. Рентні платежі: порядок обчислення та сплати
9. Єдиний соціальний внесок: порядок обчислення та сплати

Тема 6. Оборотні кошти підприємства

1. Сутність і структура оборотних засобів
2. Поняття норми та нормативу
3. Розрахунок нормативу оборотних засобів.
4. Норма запасу оборотних засобів по сировині і матеріалам
5. Нормування сировини і матеріалів
6. Нормування незавершеного виробництва
7. Нормування готової продукції.
8. Джерела утворення оборотних коштів.
9. Показники оборотності оборотних коштів

10. Визначення суми звільнених або додатково залучених оборотних коштів в результаті прискорення або уповільнення оборотності.

11. Визначення наявності власних та прирівняних до них оборотних коштів

Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів

1. Формування основних фондів
2. Фізичний та моральний знос основних фондів
3. Суть амортизації основних фондів
4. Нарахування амортизації основних фондів
5. Поняття коригування основних фондів через вплив інфляції
6. Джерела відтворення основних фондів
7. Основні показники, які характеризують використання основних фондів

Тема 8. Кредитування підприємств

1. Види банківського обслуговування підприємств
2. Порядок оформлення кредитного договору.
3. Комерційне кредитування підприємств
4. Порядок видачі і погашення кредиту
5. Лізингове кредитування підприємств
6. Джерела фінансування капітальних вкладень.

Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства

1. Фінансовий стан підприємства, методи та інформаційне забезпечення його оцінки
2. Оцінка майнового стану підприємства,
3. Оцінка фінансової стійкості підприємства
4. Оцінка ліквідності і платоспроможності підприємства
5. Оцінка прибутковості підприємства
6. Оцінка ділової активності підприємства

Тема 10. Фінансове планування на підприємствах

1. Зміст та методи фінансового планування
2. Зміст поточного фінансового плану та порядок його складання
3. Зміст і значення оперативного фінансового плану

Тема 11. Фінансова санація підприємств

1. Сутність фінансової санації підприємств
2. Прийняття рішення про фінансове оздоровлення підприємств

3. Порядок проведення фінансової санації
4. Порядок оголошення підприємства банкрутом та порядок задоволення претензій кредиторів
5. Фінансова санація на ухвалу господарського суду

ДИСЦИПЛІНА «ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці

1. Сутність фінансового ринку та передумови його створення.
2. Функції фінансового ринку.
3. Суб'єкти фінансовому ринку та їх класифікація.
4. Структуризація та сегментація фінансового ринку за основними ознаками.
5. Поняття фінансових активів їх властивості та класифікація.
6. Поняття та класифікація фінансових інструментів.

Тема 2. Регулювання фінансового ринку

1. Сутність регулювання фінансового ринку: принципи, напрями, рівні та форми регулювання.
2. Державне регулювання фінансового ринку України
3. Сутність, мета та етапи розвитку державного регулювання фінансового ринку України
4. Сфери фінансового ринку, що підлягають державному регулюванню.
5. Важелі непрямого втручання держави у регулювання фінансового ринку
6. Структура органів державного регулювання фінансового ринку, їх основні завдання
7. Внутрішнє регулювання фінансового ринку. Роль саморегулюючих організацій на фінансовому ринку.
8. Регулювання фінансового ринку в країнах з розвинутою ринковою економікою. Співпраця України з міжнародними організаціями у сфері регулювання фінансового ринку.
9. Стратегічні пріоритети регулювання фінансового ринку.

Тема 3. Суб'єкти фінансового ринку

1. Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація
2. Держава як суб'єкт фінансового ринку
3. Домогосподарства на фінансовому ринку
4. Місце суб'єктів господарювання на фінансовому ринку
5. Поняття фінансового посередництва та фінансових посередників, їх місце на фінансовому ринку

6. Сутність фінансових посередників та їх функції
7. Функції фінансового посередництва.
8. Класифікація фінансових посередників.
9. Банківські установи на фінансовому ринку.
10. Класифікація банків.
11. Банківські об'єднання.
12. Небанківські кредитні інститути.
13. Роль страхових компаній на фінансовому ринку.
14. Інститути спільного інвестування та їх типи.
15. Особливості діяльності лізингових компаній. Схема лізингового процесу.
16. Факторингові послуги.
17. Діяльність кредитних спілок.
18. Недержавні пенсійні фонди.
19. Допоміжні фінансові установи (інфраструктурні учасники фінансового ринку)

Тема 4. Ризик та ціна капіталу

1. Ціноутворення на фінансовому ринку
2. Майбутня та поточна вартість фінансових інструментів
3. Зміна вартості грошей в часі. Прості та складні відсотки
4. Види та структура процентних ставок
5. Механізм оцінювання фінансових активів
6. Фінансові ризики
7. Розвиток теорій ризику

Тема 5. Ринок пайових цінних паперів

1. Загальна характеристика ринку пайових цінних паперів
2. Сутність та види акцій. Особливості випуску та розміщення
3. Акції корпоративних інвестиційних фондів
4. Інвестиційні сертифікати: сутність, особливості емісії та обігу
5. Сертифікати ФОН
6. Інвестиційні якості пайових цінних паперів.
7. Визначення курсової вартості
8. Визначення дохідності пайових цінних паперів

Тема 6. Ринок боргових цінних паперів

1. Загальна характеристика та види боргових цінних паперів
2. Інвестиційні якості боргових цінних паперів.
3. Рейтингове оцінювання боргових цінних паперів
4. Визначення курсової вартості та дохідності боргових цінних паперів
5. Операції з ошадними (депозитними) сертифікатами, казначейськими зобов'язаннями і векселями

Тема 7. Ринок похідних та структурованих цінних паперів

1. Сутність похідних та структурованих цінних паперів
2. Інвестиційні якості похідних та структурованих цінних паперів.
3. Визначення дохідності похідних та структурованих цінних паперів.
4. Створення ринку «синтетичних» цінних паперів.

Тема 8. Первинний та вторинний ринок цінних паперів

1. Сутність первинного та вторинного ринку цінних паперів
2. Операції та суб'єкти первинного ринку
3. Поняття андеррайтингу як економічної категорії. Основні функції інвестиційних банків.
4. Види андеррайтингу.
5. Етапи андеррайтингу.
6. Форми винагороди за послуги андеррайтерів.
7. Сутність фондової біржі та її місце на ринку цінних паперів.
8. Історія розвитку фондових бірж в Україні та світі.
9. Основи організації та роботи фондової біржі в Україні. Біржовий статут та правила біржі. Біржовий комітет, члени біржі.
10. Біржові операції та біржові угоди з цінними паперами.
11. Види та характеристика біржових наказів.
12. Методи формування біржового курсу.
13. Біржові індекси та їх місце на фінансовому ринку.
14. Особливості і роль індексів українського фондового ринку.

Тема 9. Грошовий ринок

1. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.
2. Структура грошового ринку та його інструменти
3. Обліковий ринок і його особливості
4. Міжбанківський ринок та операції, що здійснюються на міжбанківському ринку
5. Валютний ринок

Тема 10. Кредитний ринок

1. Кредитний ринок та його функції
2. Кредити та їх види
3. Визначення вартості кредитних ресурсів

Тема 11. Фундаментальний і технічний аналіз

1. Сутність та види аналізу фінансового ринку.
2. Процес проведення фундаментального аналізу фінансових ринків.
3. Технічний аналіз фінансових ринків.
4. Графічні картини технічного аналізу.

ДИСЦИПЛІНА «СТРАХУВАННЯ»

Тема 1. Сутність, принципи та роль страхування.

1. Історія виникнення та розвитку страхування.
2. Місце страхування в системі економічних категорій та його функції. Необхідність страхового захисту.
3. Страховий фонд суспільства як матеріальна основа забезпечення страхового захисту.
4. Сутність і функції страхування. Принципи страхування.
5. Роль страхування в умовах ринкової економіки.

Тема 2. Класифікація страхування.

1. Наукове поняття класифікації страхування та її значення. Класифікація страхування за об'єктами.
2. Нетрадиційні види страхування.
3. Методи та системи страхування.
4. Значення класифікації страхування для практичної діяльності страхових компаній.
5. Вимоги українського законодавства щодо договорів страхування життя.

Тема 3. Страхові ризики і їх оцінка.

1. Поняття ризику, його основні характеристики. Рівень ризику. Частота ризику та розмір шкоди. Управління ризиком.
2. Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик.
3. Класифікація ризиків. Визначення страхового ризику. Ознаки страхового ризику. Оцінка ризику й визначення доцільності його страхування.
4. Критерії визначення ціни страхування. Структура та основи розрахунку страхових тарифів. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності та в особовому страхуванні.
5. Сутність і призначення актуарних розрахунків. Основні принципи здійснення розрахунків страхових тарифів.

Тема 4. Страховий ринок.

1. Поняття страхового ринку. Суб'єкти страхового ринку. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників.
2. Реалізація страхових послуг.

3. Роль посередників: страхових агентів і брокерів.
4. Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. План маркетингу. Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень.
5. Права і обов'язки сторін при укладанні договору страхування.
6. Перспективи розвитку страхового ринку в Україні. Страхові ринки країн Європи.

Тема 5. Страхова організація як частина економічної системи.

1. Страхові компанії: види та значення.
2. Організаційна структура страхової компанії.
3. Структура та ресурси страхової організації.
4. Управління страховою компанією.
5. Умови залучення іноземних інвесторів до створення страхових організацій.
6. Порядок створення, функціонування і ліквідації страхових компаній.
7. Страхові об'єднання.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності.

1. Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності.
2. Законодавча і нормативна база страхування, шляхи наближення її до міжнародних стандартів.
3. Органи нагляду за страховою діяльністю та їх функції.
4. Реєстрація та ліцензування страховиків. Контроль за діяльністю страховиків.

Тема 7. Особисте страхування.

1. Сутність страхування життя та його основні види.
2. Добровільне страхування додаткової пенсії.
3. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.
4. Добровільне індивідуальне й колективне страхування від нещасних випадків. Загальна характеристика медичного страхування та аналіз основних його систем.

Тема 8. Страхування майна.

1. Поняття майнового страхування, його мета та значення.
2. Страхування майна від вогню та інших небезпек.
3. Страхування врожаю та тварин у сільськогосподарських підприємствах.

4. Страхування технічних ризиків.
5. Страхування транспортних засобів.
6. Страхування майна громадян.
7. Страхування майна юридичних осіб.

Тема 9. Страхування відповідальності громадян.

1. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів.
2. Моторне (транспортне) страхове бюро і його функції.
3. Міжнародна система «Зелена картка».
4. Страхування відповідальності роботодавців.
5. Страхування професійної відповідальності.
6. Страхування відповідальності за забруднення довкілля.
7. Страхування відповідальності за неповернення кредитів.
8. Страхування депозитів.
9. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції.

Тема 10. Перестрахування і співстрахування.

1. Необхідність і сутність перестрахування, стан і перспективи його розвитку. Суб'єкти перестрахування. Методи перестрахування.
2. Порівняльний аналіз методів перестрахування.
3. Форми проведення перестраховальних операцій.
4. Пропорційне перестрахування: квотний, ексцедентний, квотно-ексцедентний договори.
5. Непропорційне страхування. Вимоги, що ставляться до перестрахування ризиків у нерезидентів.
6. Співстрахування і механізм його застосування.

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика.

1. Склад доходів страховика. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення.
2. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів.
3. Витрати страховика: їх склад і економічний зміст.
4. Виплата страхових сум та страхових відшкодувань.
5. Витрати на обслуговування процесу страхування і перестрахування.
6. Витрати на утримання страхової компанії.
7. Собівартість страхової послуги. Прибуток страховика. Визначення прибутку від страхової діяльності. Прибуток від інвестиційної діяльності. Розподіл прибутку. Оподаткування страховиків.

Тема 12. Фінансова надійність страховика.

1. Поняття фінансової надійності та її значення.
2. Формування збалансованого страхового портфеля. Відбір ризиків. Тарифна політика.
3. Перестраховування як метод забезпечення фінансової надійності.
4. Фінансові методи забезпечення надійності страхових компаній. Платоспроможність страховика, умови її забезпечення.
5. Власні кошти страховика. Технічні резерви, їх склад.
6. Показники платоспроможності. Фактичний і нормативний запас платоспроможності, порядок їх обчислення.

ДИСЦИПЛІНА «ГРОШІ І КРЕДИТ»

Тема 1. Сутність і функції грошей.

1. Гроші - продукт розвитку товарного виробництва. Розвиток форм вартості від простої до грошової. Об'єктивний характер необхідності грошей у товарному господарстві. Суперечності товару і розв'язання їх за допомогою грошей у процесі обміну. Суть грошей. Гроші як загальний еквівалент. Історичний процес відбору грошового товару. Вартість грошей. Особливість грошей як загального товару.

2. Поняття функцій грошей. Гроші як засіб обігу. Сутність, характер та сфера використання їх у цій функції. Переваги використання грошей як засобу обігу у порівнянні з бартером і раціонуванням.

3. Гроші як засіб платежу. Сутність та механізм виконання цієї функції. Сфера використання грошей як засобу платежу в сучасних умовах.

4. Гроші як засіб нагромадження. Сучасна ліквідність грошей. Сфери функціонування грошей як засобу нагромадження. Форми, види грошових нагромаджень та їх мотивація.

5. Світові гроші, сутність та сфера їх використання. Передумови впровадження в міжнародний економічний оборот національних валют.

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує.

1. Сутність та економічна основа грошового обороту. Модель грошового обороту. Грошові потоки та їх балансування.

2. Структура грошового обороту за економічним змістом та формою платіжних засобів. Безготівковий та готівковий грошовий оборот.

3. Маса грошей в обороті. Грошові агрегати та їх визначення. Грошова база та її складові.

4. Поняття швидкості обігу грошей і показники їх вимірювання. Фактори, що впливають на швидкість обігу грошей. Закон грошового обігу і використання його вимог в економічній політиці держави.

Тема 3. Грошовий ринок.

1. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.
2. Інструменти грошового ринку та їх види.
3. Взаємозв'язок між об'єктами та інструментами грошового ринку.
4. Інституційна модель грошового ринку. Структура грошового ринку.
5. Попит і пропозиція грошей. Інструменти ринку грошей. Основи функціонування ринку капіталу.

Тема 4. Грошові системи.

1. Сутність грошової системи. Призначення грошової системи.
2. Структура грошової системи. Види грошових систем та їх еволюція. Монометалізм.
3. Система паперово-кредитного обігу. Золотозлитковий та золотодевізний стандарти. Неринкові грошові системи. Ринкові грошові системи. Закриті і відкриті грошові системи.
4. Створення і розвиток грошової системи України.
5. Методи прямого державного регулювання грошового ринку. Заходи фіскальної і грошово-кредитної політики.
6. Платіжні системи. Особливості платіжної системи в Україні. Методи опосередкованого регулювання грошового ринку. Грошово-кредитна політика та інструменти її реалізації.

Тема 5. Інфляція і грошові реформи.

1. Сутність інфляції.
2. Причини інфляції.
3. Види інфляції.
4. Закономірності інфляції.
5. Вимірювання інфляції.
6. Соціально-економічні наслідки інфляції.
7. Державне регулювання інфляції. Особливості інфляції в Україні.
8. Антиінфляційна політика в Україні.
9. Грошові реформи. Види грошових реформ. Особливості проведення грошової реформи в Україні.

Тема 6. Валютний ринок та валютні системи.

1. Сутність валюти та валютних відносин. Конвертованість валюти. Валютні відносини.

2. Валютний ринок та його сутність. Класифікація валютних ринків. Операції на валютному ринку.
3. Валютний курс. Види валютних курсів.
4. Валютні системи. Структура валютної системи. Світова та міжнародні валютні системи.
5. Валютне регулювання і валютний контроль. Інструменти валютного регулювання.
6. Особливості формування валютної системи України. Валютне регулювання в Україні.

Тема 7. Механізм формування пропозиції грошей.

1. Загальна модель пропозиції грошей.
2. Структура грошової бази. Обов'язкові резерви. Вільні резерви. Формування центральним банком грошової бази. Активи НБУ. Пасиви НБУ.
3. Грошово-кредитний мультиплікатор та вплив центрального і комерційних банків на його рівень.
4. Простий мультиплікатор депозитів. Вплив поведінки банків на мультиплікатор депозитів. Вплив небанківських інституцій на грошовий мультиплікатор.
5. Вплив уряду та державного бюджету на пропозицію грошей.

Тема 8. Теорії грошей.

1. Загальні основи теорії грошей. Товарна теорія грошей. Класична кількісна теорія грошей.
2. Вклад І.Фішера в розвиток кількісної теорії грошей. Внесок Дж.М.Кейнса у розвиток теорії грошей.
3. Сучасний монетаризм та внесок М.Фрідмена у його формування. Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез.

Тема 9. Сутність та функції кредиту. Форми та види кредиту.

1. Сутність та структура кредиту.
2. Загальні передумови та економічні чинники необхідності кредиту. Функції кредиту.
3. Стадії та закономірності руху кредиту. Принципи кредитування.
4. Класифікація кредиту. Форми та види кредиту. Характеристика основних видів кредиту. Міжгосподарський (комерційний) кредит. Банківський кредит. Державний кредит. Споживчий кредит.
5. Економічні межі кредиту. Роль кредиту в розвитку економіки. Розвиток кредитних відносин в Україні.

Тема 10. Теоретичні основи процента.

1. Сутність процента. Норма позичкового процента.
2. Номінальні та реальні процентні ставки.
3. Поведінка ринкових процентних ставок. Способи нарахування процентів.
4. Функції та роль процента.

Тема 11. Фінансові посередники грошового ринку.

1. Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Економічні вигоди фінансового посередництва.
2. Банки як провідні інституції фінансового посередництва. Функції банків.
3. Призначення та класифікація банків. Банківництво як вид бізнесу.
4. Операції банків. Активні операції. Кредитні операції. Інвестиційні операції. Пасивні операції. Розрахунково-касові операції банків.
5. Банківська система: сутність, цілі та функції. Особливості побудови банківської системи в Україні. Ризик-менеджмент банківської діяльності.
6. Небанківські фінансово-кредитні інституції. Роль небанківських фінансово-кредитних інститутів у розвитку національної економіки. Небанківські кредитні установи. Кредитні спілки. Ломбарди. Лізингові та факторингові компанії. Договірні ощадні інститути. Інвестиційні небанківські посередники.

Тема 12. Центральні банки в системі банківського регулювання.

1. Призначення, роль та основи організації центрального банку. Походження та розвиток центральних банків.
2. Федеральна резервна система.
3. Європейська система центральних банків.
4. Незалежний статус центральних банків. Функції центрального банку.
5. Грошово-кредитна політика центрального банку. Інструменти грошово-кредитної політики. Види грошово-кредитної політики.
6. Місце центрального банку в системі банківського регулювання та нагляду. Організація та принципи діяльності НБУ.

Тема 13. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.

1. Інтеграційні процеси та створення міжнародних валютно-кредитних установ.
2. Міжнародний валютний фонд і його діяльність в Україні. Світовий банк.

3. Регіональні міжнародно-кредитні фінансові інституції. Європейський банк реконструкції та розвитку. Банк міжнародних розрахунків.

ДИСЦИПЛІНА «ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

Тема 1. Сутність та види податків

1. Передумови виникнення і розвитку податків.
2. Еволюція теорій оподаткування.
3. Соціально-економічна сутність податків.
4. Функції податків та їх характеристика.
5. Елементи податків та їх характеристика.
6. Принципи оподаткування.
7. Способи стягнення податків.
8. Види податків і зборів та їх характеристика.
9. Соціально економічна роль податків та їх фіскальна ефективність.

Тема 2. Податкова система і організація оподаткування

1. Сутність податкової системи.
2. Структура податкової системи: підсистеми податкового законодавства, податкових органів та адміністрування податків.
3. Принципи побудови податкової системи.
4. Основні етапи формування податкової системи.
5. Наукові основи побудови податкової системи.
6. Вплив адміністрування податків на ефективність функціонування податкової системи..

Тема 3. Державна фіскальна служба України

1. Становлення та розвиток Державної фіскальної служби України.
2. Організаційна структура органів державної фіскальної служби та їх основні завдання.
3. Функції органів державної фіскальної служби.
4. Права, обов'язки та відповідальність працівників державної фіскальної служби.
5. Податкова міліція: функції, права та обов'язки.
6. Основні напрямки модернізації державної фіскальної служби України.

Тема 4. Адміністрування податків, зборів і платежів

1. Сутність процесу адміністрування податків і платежів.
2. Нормативно-правова та методична база адміністрування податків і платежів в Україні.

3. Організація роботи органів ДФС з обліку платників податків.
4. Організація роботи органів державної фіскальної служби з обліку платежів, що надходять до бюджетів та державних цільових фондів.
5. Прогнозно-аналітична робота органів державної фіскальної служби.
6. Організація та проведення контрольно-перевірочної роботи.
7. Організація роботи органів ДФС щодо притягнення до відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства.
8. Організація роботи органів ДФС по забезпеченню надходжень до бюджету.
9. Масово-роз'яснювальна робота фіскальних органів як метод попереднього податкового контролю.
10. Завдання органів державної фіскальної служби щодо забезпечення ефективності адміністрування податків.
11. Світовий досвід адміністрування податків і платежів в органах фіскальної служби.

Тема 5. Податок на додану вартість

1. Сутність податку на додану вартість як форми універсального акцизу.
2. Становлення ПДВ в Україні.
3. Платники податку на додану вартість та особливості їх обліку.
4. Об'єкти та база оподаткування ПДВ.
5. Ставки ПДВ.
6. Методика включення ПДВ в ціни товарів, робіт, послуг.
7. Пільги з податку на додану вартість.
8. Порядок обчислення податку.
9. Облік податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ.
10. Порядок сплати та подання податкових декларацій з податку на додану вартість.
11. Порядок відшкодування з бюджету сум податку на додану вартість.
12. Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість.

Тема 6. Акцизний податок

1. Економічна сутність акцизного податку як форми специфічних акцизів.
2. Визначення платників акцизного податку та перелік об'єктів оподаткування акцизним податком.
3. Види ставок акцизного податку та порядок їх застосування.
4. Податкові пільги в системі оподаткування акцизним податком.
5. Строки сплати та порядок зарахування акцизного податку до бюджету.

6. Особливості оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв.
7. Особливості оподаткування тютюнових виробів за змішаними ставками акцизного податку.
8. Контроль за сплатою акцизного податку за допомогою маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів марками акцизного податку.
9. Особливості оподаткування спирту етилового, що використовується для виробництва виноматеріалів, лікарських засобів, продуктів органічного синтезу та біоетанолу.
10. Особливості оподаткування нафтопродуктів, вироблених в Україні, що використовуються в якості сировини для нафтохімічної промисловості.
11. Порядок створення та функціонування акцизних складів.

Тема 7. Мито

1. Історичний розвиток митної справи в Україні.
2. Сутність митної політики і об'єктивні фактори, які на неї впливають.
3. Економічна сутність мита та основні його функції.
4. Переваги та недоліки мита.
5. Основні елементи мита: платники, об'єкти, база оподаткування, ставки, пільги.
6. Особливості справляння плати за виконання митних формальностей.
7. Види мита: характеристика та мета застосування.
8. Види ставок мита.
9. Сутність Єдиного митного тарифу.
10. Особливості митного оформлення товарів.
11. Методи визначення митної вартості при імпорті та при експорті товарів.
12. Механізм обчислення і порядок справляння мита.

Тема 8. Податок на прибуток підприємств

1. Сутність та історія становлення податок на прибуток підприємств в Україні.
2. Платники податку на прибуток підприємств. Об'єкт та база оподаткування.
3. Ставки податку.
4. Порядок розрахунку об'єкта оподаткування податку на прибуток підприємств.
5. Порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування.

6. Податкові періоди, порядок обчислення та сплати податку на прибуток підприємств.

7. Порядок звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств.

8. Декларація з податку на прибуток підприємств та порядок її подання до органів державної фіскальної служби.

Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб

1. Платники податку на доходи фізичних осіб, об'єкти оподаткування та особливості їх визначення при нарахуванні доходів.

2. Податкові агенти.

3. Податкова знижка з податку на доходи фізичних осіб та особливості її нарахування.

4. Податкова соціальна пільга та порядок її нарахування.

5. Порядок нарахування, утримання та сплати податку на доходи фізичних осіб до бюджету.

6. Порядок подання фізичними особами річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації).

7. Порядок подання податковими агентами звітності до органів податкової служби щодо виплачених доходів та утриманих сум податку з фізичних осіб.

8. Відповідальність платників.

9. Порядок оподаткування доходів фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 10. Спеціальні податкові режими

1. Загальна характеристика спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

2. Особливості застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами.

3. Особливості застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктами малого підприємництва – фізичними особами.

4. Порядок застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктами малого підприємництва – сільськогосподарськими товаровиробниками.

5. Види діяльності, заборонені для платників єдиного податку.

6. Визначення доходу для платників єдиного податку.

7. Ставки єдиного податку.

8. Особливості нарахування, сплати та подачі звітності з окремих податків і зборів.

9. Порядок переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

10. Відповідальність платників єдиного податку.

Тема 11. Екологічний податок та рентні платежі

1. Теоретичні засади екологічного оподаткування.

2. Сутність та види екологічних податків.

3. Особливості справляння екологічного податку в Україні.

4. Економічна природа та види платежів за використання природних ресурсів. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

5. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.

6. Рентної плата за спеціальне використання води.

7. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.

8. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.

ТЕМА 12. МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ

1. Історичний розвиток місцевого оподаткування.

2. Склад місцевих податків і зборів та особливості їх встановлення.

3. Податок на майно та його складові.

4. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

5. Плата за землю.

6. Транспортний податок.

7. Збір за місця паркування транспортних засобів.

8. Туристичний збір.

Тема 13. Податкова політика в системі державного регулювання економіки

1. Сутність податкової політики та її соціально-економічний характер.

2. Взаємозв'язок та взаємодія податкової політики з елементами та інструментами державного регулювання економіки.

3. Форми та цілі податкової політики.

4. Вектори податкової політики України в умовах гармонізації оподаткування.

5. Координація елементів системи державного регулювання економіки і податкової політики в зарубіжних країнах.

Тема 14. Неподаткові платежі в бюджет

1. Класифікація неподаткових платежів та їх характеристика.
2. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
3. Єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України.
4. Державне мито.
5. Ліцензування певних видів господарської діяльності.

ЗРАЗОК ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
для здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
2017 рік

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. **Знайдіть НЕ правильне твердження:**
Фінанси відображають грошові відносини, які виникають між:
  - а) державою і громадянами при внесенні ними податків
  - б) окремими ланками бюджетної системи
  - в) державою і підприємствами при сплаті ними податків до бюджетної системи та фінансуванні витрат
  - г) тільки держава є учасником фінансових відносин.
2. **Грошові відносини, які виникають у процесі кругообігу грошових фондів підприємств – це**
  - а) децентралізовані фінанси
  - б) фінанси
  - в) централізовані фінанси
  - г) державні грошові потоки.
3. **Загальний еквівалент, за допомогою якого вимірюють витрати праці виробників називається**
  - а) фінанси
  - б) кредит
  - в) гроші
  - г) позика
4. **Сукупність форм і методів створення й використання фондів фінансових ресурсів з метою забезпечення різних державних структур, господарських суб'єктів і населення – це**
  - а) методологія
  - б) фінансовий механізм
  - в) державний механізм
  - г) управління
5. **До функцій фінансів НЕ відноситься**
  - а) контрольна
  - б) регулююча
  - в) культурна
  - г) контрольна і регулююча
6. **Яка функція виявляється в контролі за розподілом внутрішнього валового продукту за відповідними фондами і їх використанням відповідно до цільового призначення**
  - а) стимулююча
  - б) контролююча
  - в) культурна

- г) стимулююча
- 7. Функції фінансів реалізуються через**
- а) фінансовий механізм
  - б) державне управління
  - в) податковий кодекс
  - г) не реалізуються
- 8. До основних функцій фінансів належать**
- а) контролююча, регулююча
  - б) контролююча, соціальна
  - в) регулююча, державотворча
  - г) державотворча, контролююча.
- 9. Бюджетна класифікація призначена для:**
- а) забезпечення оперативності бюджетних потоків;
  - б) спрощення бюджетних процедур на всіх стадіях бюджетного процесу;
  - в) забезпечення порівняльності показників фінансових планів;
  - г) забезпечення порівняльності показників бюджетів різних рівнів.
- 10. Бюджетна класифікація – це:**
- а) обов'язкове групування державних фінансових ресурсів за однорідними ознаками із присвоєнням окремим класифікаційним ознакам порядкових номерів і найменувань;
  - б) групування та належна нумерація показників бюджету за напрямками їх збалансування;
  - в) групування доходів та видатків бюджету за відповідними ознаками, що забезпечує загальнодержавну і міжнародну порівняльність бюджетних даних;
  - г) обов'язкове групування показників бюджету, що знаходить своє відображення у плані рахунків бюджетного обліку.
- 11. Бюджетна класифікація є одним з елементів забезпечення принципу бюджетної системи :**
- а) принцип єдності бюджетної системи;
  - б) принцип збалансованості;
  - в) принцип самостійності;
  - г) принцип повноти.
- 12. Який із складників не входить до класифікації видатків бюджету:**
- а) функціональна класифікація;
  - б) економічна класифікація;
  - в) класифікація боргу;
  - г) відомча класифікація.
- 13. Структура бюджетної класифікації:**
- а) не змінюється;
  - б) змінюється;
  - в) змінюється відповідно до змін у підходах до бюджетної політики;
  - г) інша відповідь.
- 14. На підставі якої бюджетної класифікації Державне казначейство України та місцеві фінансові органи ведуть реєстр усіх розпорядників коштів:**
- а) відомча;
  - б) економічна;
  - в) програмна;
  - г) функціональна.
- 15. Класифікація фінансування бюджету це:**
- а) система доходів бюджету, що передбачає обов'язкові безповоротні платежі до бюджету;
  - б) згрупування за певними ознаками джерел покриття дефіциту бюджету;

- в) згрупування за певними ознаками видатків бюджету;
г) система класифікації доходів і видатків бюджету.
- 16. Яка з видів бюджетної класифікації за видатками дає змогу відстежувати динаміку зміни видатків різноманітного функціонального призначення та прогнозувати видатки наступних років :**
- а) економічна;
б) програмна;
в) функціональна;
г) відомча
- 17. Система використання різних форм і методів для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це та практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів – це:**
- а) фінансова діяльність;
б) державне регулювання;
в) державний контроль;
г) вірної відповіді немає.
- 18. Фінансову роботу на підприємствах виконують:**
- а) працівники економічного відділу;
б) працівники фінансового відділу;
в) всі працівники підприємства;
г) вірної відповіді немає.
- 19. Відповідальність за організацію фінансової роботи на підприємстві несе:**
- а) начальник фінансового відділу;
б) головний бухгалтер;
в) головний менеджер підприємства;
г) вірної відповіді немає.
- 20. Розпорядником фінансових ресурсів, коштів, товарно-матеріальних цінностей, що належать підприємству, є його:**
- а) керівник;
б) головний бухгалтер;
в) персонал;
г) вірної відповіді немає.
- 21. При нестачі у підприємницьких структурах коштів для виробничої діяльності та розширення виробництва вони використовують:**
- а) кредит як джерело формування фінансових ресурсів;
б) вилучення матеріальних ресурсів;
в) кращу організацію виробництва;
г) всі вірні відповіді.
- 22. Фінанси підприємств – це...**
- а) рух грошей у формі капіталу;
б) економічні відносини, які виникають в процесі формування, розподілу та використання доходів і грошових фондів суб'єктів господарювання;
в) вірної відповіді немає;
г) сукупність залишків грошей у всіх її формах, які знаходяться в розпорядженні суб'єктів грошового обороту в певний момент.
- 23. Контрольна функція фінансів підприємств проявляється в ...**
- а) формуванні фінансових ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності;
б) розподілі та використанні фінансових ресурсів для забезпечення операційної фінансової та інвестиційної діяльності, виконанні своїх зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими суб'єктами господарювання;

- в) контролі за формуванням та використанням фінансових ресурсів в процесі відтворення;
  - г) вірної відповіді немає.
- 24. Забезпечувальна функція фінансів підприємств проявляється в...**
- а) формуванні фінансових ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності;
  - б) розподілі та використанні фінансових ресурсів для забезпечення операційної фінансової та інвестиційної діяльності, виконанні своїх зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими суб'єктами господарювання;
  - в) контролі за формуванням та використанням фінансових ресурсів в процесі відтворення;
  - г) вірної відповіді немає.
- 25. Розподільча функція фінансів підприємств проявляється в...**
- а) формуванні фінансових ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності;
  - б) розподілі та використанні фінансових ресурсів для забезпечення операційної фінансової та інвестиційної діяльності, виконанні своїх зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими суб'єктами господарювання;
  - в) контролі за формуванням та використанням фінансових ресурсів в процесі відтворення;
  - г) вірної відповіді немає.
- 26. В пасиві балансу фінансові ресурси відображаються як ...**
- а) джерела формування активів;
  - б) як засоби;
  - в) вірної відповіді немає;
  - г) грошові кошти.
- 27. Як економічна категорія гроші являють собою:**
- а) абсолютну мінову вартість;
  - б) загальний еквівалент;
  - в) товар особливого роду, що виконує роль загального еквівалента;
  - г) відносини, що складаються між людьми з приводу обміну.
- 28. Гроші є товаром особливого роду в силу того, що:**
- а) є носіями певних суспільних відносин;
  - б) в них долається властиве всім іншим товарам протиріччя між споживчою і мінOVOЮ вартістю;
  - в) володіють мінOVOЮ вартістю;
  - г) поєднують номінальну і реальну вартість.
- 29. Вкажіть теорію походження грошей як результату угоди між людьми для полегшення відносин обміну:**
- а) еволюційна;
  - б) прагматична;
  - в) раціоналістична;
  - г) капіталотворча
- 30. До положень раціоналістичної концепції походження грошей належить твердження про те, що гроші є:**
- а) результатом еволюції форм вартості товару;
  - б) результатом угоди між людьми для полегшення відносин обміну;
  - в) наслідком першого великого суспільного поділу праці - відділення скотарства від землеробства;
  - г) наслідком другого великого суспільного поділу праці - виділення ремесла в самостійний вид діяльності людей.
- 31. Представники еволюційної концепції походження грошей пояснюють їх виникнення як результат:**
- а) стихійного виділення серед безлічі товарів особливого товару, який висунувся на

роль загального еквівалента вартості всіх інших товарів;

- б) домовленості між людьми;
- в) законодавчого акта держави;
- г) відділення скарбниці від власності монарха.

32. До узагальнюючих висновків, виходячи з положень еволюційної концепції походження грошей, не відносяться:

- а) товарна природа походження грошей;
- б) функціонування грошей в якості носіїв суспільних відносин;
- в) нездатність грошей міняти свою форму;
- г) історичний характер походження грошей.

33. До видів вартості «грошей як грошей» не належить:

- а) позичковий відсоток;
- б) споживча вартість;
- в) власна внутрішня вартість;
- г) номінальна вартість.

34. До видів вартості «грошей як капіталу» належить:

- а) власна внутрішня вартість;
- б) загальна споживча вартість;
- в) позичковий відсоток;
- г) номінальна вартість.

35. Чим відрізняються між собою форвардні та ф'ючерсні контракти:

- а) форвардні контракти передбачають реальну поставку активу, а ф'ючерсні – ні;
- б) ф'ючерсні контракти стандартизує біржа, а умови форвардного контракту погоджуються сторонами цього контракту;
- в) розрахунки за ф'ючерсним контрактом здійснюються в кінці строку його дії, а за форвардним – щоденно;
- г) сторонами форвардного контракту виступають знеособлені партнери, а сторонами ф'ючерсного – два визначені контрагенти.

36. Проста акція ...

- а) гарантує її власнику отримання дивідендів;
- б) дає право її власнику на отримання частини прибутку у вигляді дивідендів та право голосу на загальних зборах акціонерів;
- в) не дає права на отримання дивідендів ;
- г) дає право на першочергове отримання дивідендів та право голосу на загальних зборах акціонерів.

37. Фінансові установи, що спеціалізуються на купівлі у фірм прав на вимогу боргу:

- а) пенсійні фонди;
- б) лізингові компанії;
- в) факторингові компанії;
- г) ломбарди.

38. Який спеціалізований центральний орган виконавчої влади України регулює діяльність кредитних спілок:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Національний банк України;
- в) Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку;
- г) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

39. За правовим статусом у світі виділяють наступні типи фондових бірж:

- а) публічно-правові, приватні, змішані;
- б) публічні, приватні;
- в) новостворені, розвинені, перспективні;
- г) відкриті, закриті.

- 40. Згідно законодавства України до неприбуткових фінансових установ відносять:**
- факторингові компанії;
  - лізингові компанії;
  - недержавні пенсійні фонди;
  - страхові компанії.
- 41. Система економічних і правових відносин, пов'язаних з купівлею-продажем або випуском та обігом фінансових активів та фінансових послуг – це ринок:**
- грошовий;
  - фінансовий;
  - валютний;
  - кредитний.
- 42. Валюта, що вільно та без обмежень обмінюється на валюти інших країн і застосовується у всіх видах міжнародного обігу це:**
- вільно конвертована валюта;
  - резервна валюта;
  - частково конвертована валюта;
  - клірингова валюта.
- 43. Якщо розмір збитку перевищує безумовну франшизу, то відшкодуванню підлягає...**
- страхування можуть бути внесені різноманітні застереження й умови, що звуться клаузулами;
  - збиток за вирахуванням розміру франшизи;
  - страховик не зобов'язаний виплатити суму збитку повністю;
  - може встановлюватися окремо для частин об'єкту страхування.
- 44. Якщо розмір збитку перевищує умовну франшизу, то відшкодуванню підлягає...**
- франшиза звичайно встановлюється в абсолютній величині;
  - відраховуються із суми певного страхового збитку;
  - увесь збиток;
  - при страхуванні особи від нещасного випадку з умовою виплати 5% від страхової суми за кожний день.
- 45. При страхуванні життя страхові тарифи розраховуються залежно від...**
- усі відповіді правильні;
  - віку та статі застрахованої особи;
  - стану здоров'я застрахованої особи та строку дії договору;
  - визначеної програми та встановленого порядку сплати.
- 46. Принциповою відмінністю страхування життя від ризикових видів особистого страхування є те, що ймовірність настання страхових випадків завжди дорівнює...**
- 0,7;
  - 0,5;
  - 1;
  - 0,1.
- 47. Аквізиція це...**
- оцінка страхових ризиків;
  - визначення розмірів та причин страхових збитків;
  - процес розрахунку страхових тарифів;
  - процес укладання та поновлення договорів страхування.
- 48. При розірванні договору страхування життя страхувальник отримує:**
- страхову суму;
  - страхове відшкодування;
  - викупну суму;
  - суму страхових внесків плюс інвестиційний дохід.

49. Андерайтинг це:

- а) процес оцінки розміру збитків та страхового відшкодування;
- б) процес оцінки пропозиції страхувальника щодо прийняття ризику на страхування;
- в) процес навчання страхових агентів;
- г) процес визначення страхової премії за договором страхування.

50. При страхуванні життя страховою подією не вважають...

- а) досягненням застрахованою особою визначеного у договорі страхування віку;
- б) смерть застрахованої особи у період дії договору страхування;
- в) захворювання застрахованої особи;
- г) момент настання страхового випадку.

Голова приймальної комісії університету _____ П.В. Пашко

Голова фахової атестаційної комісії _____ М.О. Житар

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Проведення фахового вступного випробування дає можливість виявити ступінь засвоєння програмних знань студентами та вмінням їх практичного застосування з дисциплін: «Фінанси», «Бюджетна система», «Страховання», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок», «Гроші та кредит», «Податкова система».

Кожний екзаменаційний білет складається з 50 тестових завдань закритого типу з вибором однієї правильної відповіді. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, діючою 4-бальною шкалою та ECTS. Кожне з тестових завдань оцінюється у 2 бали.

Підсумкова оцінка за фахове випробування виставляється за 100-бальною шкалою на підставі сумарної кількості залікових балів.

Шкала переведення кількості балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування у оцінку за 4-х та 2-х бальною шкалою

Кількість вірно виконаних тестових завдань	Кількість балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 4-х бальною шкалою	Еквівалент оцінки за 2-х бальною шкалою
45-50	90-100	A	5 «відмінно»	склав
35-45	70-89	B, C	4 «добре»	
25-34	50-69	D, E	3 «задовільно»	
Менше 25	Менше 50	FX, F	2 «незадовільно»	не склав

Відмінно (5, A, 90-100 балів) – за глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому абітурієнт легко орієнтується; за володіння понятійним апаратом та уміння пов'язувати теорію з практикою; за обрання правильної відповіді та зроблені обґрунтовані висновки. Відмінна оцінка передбачає правильну відповідь на 45 або 50 з 50 тестових завдань та якісне зовнішнє оформлення.

Добре (4, ВС, 70-89 балів) – за повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом дисциплін, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення тестових завдань, грамотний виклад відповіді, але при вирішенні окремих завдань мали місце певні неточності (похибки). Оцінка «добре» передбачає правильну відповідь на 32 або 44 тестових питань з 50.

Задовільно (3, DE, 50-69 балів) – за знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, при цьому його виклад є неповним і непослідовним. Вступник допустив неточності у визначенні понять у тестових завданнях, або вказав на неправильну відповідь. Оцінка «задовільно» передбачає правильну відповідь на 25 або 31 тестових питань з 50.

Незадовільно (2, FX, F, 0-49 балів) – вступник має розрізнені, безсистемні знання, допускає помилки у відповідях на тестові завдання, або демонструє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу, або відмовився від відповіді. Незадовільна оцінка передбачає правильну відповідь на 24 і менше тестових питань з 50.

Список рекомендованої літератури

3 ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Основна література

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: Навчальний посібник / За заг. ред. Базилевича В.Д. - К.: Атіка, 2004.
2. Василик О.Д. Теорія фінансів.– К.: Вища школа, 2004.
3. Лютий І.О., Демиденко Л.М., Романюк М.В., Тропіна В.Б., Субботович Ю.Л. Податкова система : Навч.посіб.– 2009
4. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія) .– К.: КНЕУ, 2008.
5. Федосов В.М., Юрій С.І. Теорія фінансів: Підручник. – К.,2010.

Додаткова література

6. Бюджетний кодекс України:чинне законодавство зі змінами і допов. станом на 02 вересня 2011 року- К.:Алетра; КНТ,ЦУЛ, 2011.-118с.
7. Закон України " Про Державний бюджет на поточний рік"
8. Податковий кодекс України. Харків.-Фоліо.-2011.-270 с.
9. Закон України “Про державний внутрішній борг України” // Відомості Верховної Ради України, 1992, N41, ст.59; 2000, N35, ст.282.
10. Закон України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування " від 8 липня 2010 р. №2464-VI.
11. Закон України „Про недержавне пенсійне забезпечення” від 9 липня 2003 року N 1057-IV.
12. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки.– К.: Либідь, 2000.
13. Булгакова С.О. Історія казначейської справи . – К, 2002.
14. Б'юкенен Джеймс М, Масгрейв Річард А. Суспільні фінанси і суспільний вибір. Два протилежних бачення держави: Пер. з англ. - К.: КМ Академія, 2004.
15. Вахненко Т.П. Зовнішні боргові зобов'язання у системі світових фінансово-економічних відносин.-К.:Фенікс, 2006.
16. Венгер В.В. Фінанси: Навч.посіб.–К., 2009.
17. Внукова Н.М., Кузменчук Н.В. Соціальне страхування: Навч.посіб.– 2009.
18. Воронова Л.К. Фінансове право: Підручник. - К.: Моя книга, 2006.
19. Гридчина М.В. Субботович Ю.Л. Фінанси. (Теоретичні основи) .– К. 2004.
20. Демиденко Л.М., Субботович Ю.Л. Податкова система. Підручник-К.: Центр учбової літератури , 2007
21. Зайчикова В.В. Місцеві фінанси України та європейський країн. -К.: НДФІ, 2007.
22. Карлін М.І. Державні фінанси України: Навч. посіб.– К.Знання, 2008.
23. Кауль И, Кунсисанью П. Новые государственные финансы. Ответ на глобальные вызовы. Обзор.–М.: Весь мир, 2006.
24. Кравченко В.І. Місцеві фінанси України.–К.: Знання, 2000.
25. Кириленко О.П. Місцеві бюджети України – К.: НІОС, 2008.
26. Кириленко О.П., Малиняк Б.С Теорія і практика бюджетних інвестицій. – Тернопіль.: Економічна думка, 2007.
27. Костенко Ю.О. Фінансове право України. Навчальний посібник НАН України: Інститут екон. та прогнозування– К., 2010.
28. Клець Л.Є. Бюджетний менеджмент. : Навч. посіб.– К: Центр учбової літ. 2007
29. Лютий І.О. Податки на споживання в економіці України: Монографія.- К.: Знання,2005
30. Луніна І.О. Диверсифікація доходів місцевих бюджетів.– К.: Наукова думка, 2010.
31. Лук'яненко І.Г. Системне моделювання показників бюджетної системи України: принципи та інструменти.К.:Вид.дім «Києво-Могилянська академія», 2004.

32. Мартинас-Васкес Х, Алм Дж. Державні фінанси в розвиткових та перехідних країнах./ Пер. з англ.– К: К.І.С., 2007.
33. Немец Ю., ГленРайт Державні фінанси: теорія і практика перехідного періоду в Центральній Європі. – Київ: Основи, 1998.
34. Опарін В.М., Малько В.І. Бюджетна система.– К.: КНЕУ, 2002.
35. Осипчук Л.Л. Основиказначейськоїсправи.– К., 2006.
36. Осипчук Л.Л. Организация исполнения государственного бюджета– К., 2005.
37. Павлюк К.В. Бюджетна система України. – К., 2008
38. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України: Навч..посіб.– К.: Знання, 2008.
39. Поляк Г.Б.Фінанси.Навч..посіб.–М.ЮНИТИ-ДАНА, Серія «Золотий фонд російських підручників», 2010.
40. Пушкарева В.М. История финансовой мысли и политика налогов. – М. 2008.
41. Поддерегін А.М. Фінанси підприємств: Підручник.– К.: КНЕУ, 2009.
42. Романенко О..Р. Фінанси: Підручник.– К.: КНЕУ, 2009.
43. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. - К. : 2010.
44. Слухай С.В. Міжбюджетні трансферти у постсоціалістичних країнах: від теорії до реалій. Монографія. – Київ: Артек, 2002.
45. Ткаченко Н.М. Єдиний соціальний внесок. Нарахування та сплата.- Навчально-практичний посібник. – К.: Алерта, 2011
46. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектора. – К: Основи, 1998.
47. Фещенко А.В., Проноза П.В., Кузьминчук Н.В. Бюджетна система України. Навч. пос.- К.: «Кондор», 2008.
48. Юрій С.І., Федосов В.М. Фінанси. Підручник– К.:Знання, 2008.
49. Юрій С.І., Стоян В.І., Мац М.Й. Казначейська система: Підручник. –Тернопіль:Карт-бланш, 2009
50. Юрій С.І. , Шаварина М.П.,Шаманська Н.В. Соціальне страхування.: Підручник. – К.: Кондор, 2009
51. Utility Pricing Policy and Local Budgets in Ukraine// NISPAcee The Network of Institutes in Centra Europe, 2004:\\Слухай С.В., Субботович Ю.Л.
52. Taxation trends in European Union, 2008. Електронний ресурс. Доступний з – http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/ekonomicanalysis/tax_structures/index_en.htm.
53. Президент України – <http://www.president.gov.ua>
54. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
55. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua>
56. Міністерство праці та соціальної політики України –<http://misp.gov.ua>
57. Міністерство економіки України – <http://www.me.gov.ua>
58. Міністерство промислової політики України – <http://industry.kmu.gov.ua>
59. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
60. Міністерство охорони навколишнього природного середовища України – <http://www.menr.gov.ua>
61. Антимонопольний комітет України – <http://www.amc.gov.ua>
62. Державний комітет статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua>
63. Державний комітет України з питань житлово-комунального господарства (Держжитлокомунгосп) – <http://www.djkg.gov.ua>
64. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва – <http://www.dkrrp.gov.ua>
65. Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України –<http://www.dfp.gov.ua>
66. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку –<http://www.ssmc.gov.ua>
67. Державна митна служба України – <http://www.customs.gov.ua>
68. Державна фіскальна служба України – <http://www.sta.gov.ua>
69. Пенсійний фонд України – <http://www.pfu.gov.ua>

70. Фонд державного майна України – <http://www.spfu.gov.ua>
71. Державна фінансова інспекція України <http://www.dkrs.gov.ua>
72. Головне управління реєстрації та ліцензування – <http://www.lpu.gov.ua>
73. Державне казначейська служба України – <http://www.treasury.gov.ua>
74. Національний банк України – <http://www.bank.gov.ua>
75. Національний Депозитарій України – www.ndu.gov.ua
76. Національний інститут стратегічних досліджень -<http://www.niss.gov.ua>
77. Рада підприємців України при Кабінеті Міністрів України –www.business-rada.kmu.org.ua
78. Рахункова палата України – <http://www.ac-rada.gov.ua>
79. Бизнес: Газета украинскойбуржуазии / Трудовойколлектив ЗАО «Издательство «Блиц-информ». - К. // <http://business.ua>
80. Вісник пенсійного фонду України /Спеціалізоване державне підприємство Пенсійного фонду України. - К. <http://www.vpf.com.ua/ua/archiv>
81. Вісник податкової служби України /Головна держ. податкова інспекція України. - К. // www.visnuk.com.ua
82. Властьденег / учредитель ЗАО «Картель». - К. <http://www.vd.net.ua.ua/journals>
83. Вопросыэкономики: Ежемес. журн. / РАН. - М // <http://www.vopreco.ru>
84. Дзеркало тижня: Міжнародний громадсько-політичний тижневик / ТОВ «Редакція газети «Дзеркало тижня». - К. // <http://www.zn.kiev.ua/ie/index>
85. Журнал європейської економіки / Тернопільська Академія народного господарства. - Тернопіль // <http://jee.te.ua>
86. Інститут Економічних досліджень та політичних консультацій. - К. <http://www.ier.kiev.ua>
87. Коммерсант-Украина / ООО «Коммерсант Украина». - Общественно-экономическая газета. - К. // www.kommersant.ua
88. Контракты: Український діловий тижневик / Асоціація «Контракт», Львівський Промінвестбанк, МП «Галицькі контракти». - Л. <http://www.kontrakty.com.ua>
89. Корреспондент / ООО «КП Друк».- К. <http://korrespondent.net/zhurnal>
90. Украинскаяинвестиционная газета: Финансовыйеженедельник /Фонд государственногоимуществаУкраины, Государственнаякомиссия по ценнымбумагам и фондовому рынку, АО «Украинскаяинвестиционная газета». - К // <http://www.investgazeta.net>
91. Урядовий кур'єр: Газета органів державної виконавчої влади України / Кабінет Міністрів України. - К. // <http://uamedia.visti.net/uk>

З ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Основна:

1. Конституція України. – Київ, 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Бюджетний кодекс України. – Київ, 8 липня 2010 р. № 2456-VI.
3. Податковий кодекс України. – Київ, 2 грудня 2010 р. № 2755-VI.
4. Закон України «Про Державний бюджет України» на відповідний бюджетний рік.
5. Бюджетна система : підруч. / за наук. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбов. літератури ; Тернопіль : Екон. думка, – 2012. – 871 с.
6. Бюджетна система: Навч. посіб. / С.О. Булгакова, Л.І. Василенко, Л.В. Єрмощенко, Ц.Г. Огонь, Т.О. Масленнікова, О.О. Чечуліна. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002.
7. Бюджетна система України: за заг.ред. В.М.Опаріна; навч.посіб.; тренінг-курс / Академія фінансового управління. – Київ, 2012. – 392 с.
8. Бюджетний менеджмент: Підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.; За заг. ред. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2004. – 864 с.
9. Бюджетний менеджмент. Практикум: Навч. посіб. / В.Федосов, С. Контратюк, Л. Сафонова та ін.; За заг. ред. проф. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2005. – 420 с.

10. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
11. Василик О.Д., Павлюк К.В. Бюджетна система України: Підручник. – Київ: Центр навч. л-ри, 2004. – 544 с.
12. Еремеева И.А., Грузицкий Ю.Л., Жук И.Н., Пасичник Ю.В., Тарангул Л.Л., Тарангул В.Д., Билецкий А.А. Бюджетная система: Беларусь, Украина: учебник для высш. учебн. завед./ под общ.ред. д.э.н. проф. Ю.В. Пасичника. – Ирпень: НУГНСУ, 2013. – 550 с.
13. Куценко Т.Ф. Бюджетно-податкова політика: Навч.-метод, посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2002. – 256 с.
14. Клець Л.Є. Бюджетний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 640 с.
15. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2008. – 670 с. – Вища освіта ХХІ століття.
16. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2002. – 495 с.
17. Фещенко Л.В., Проноза П.В., Кузьминчук Н.В. Бюджетна система України: Навч. посібник. – Київ: Кондор, 2008. – 440 с.

Додаткова:

18. Алексеев И.В., Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю. Бюджетна система: Навч. посіб. – Л. : „Львівська політехніка”, 2004. – 161 с.
19. Алексеев И.В., Ярошевич Н.Б., Чушак-Голобородько А.М. Бюджетна система: Навч. посіб. – К. : „Хай-Тек Прес”, 2007. – 376 с.
20. Андрущенко В.Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів. – Л.: Каменяр, 2000. – 303 с.
21. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Государственные и муниципальные финансы: Учеб. для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2002. – 687 с.
22. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси: Навчальний посібник. / За заг. ред. Базилевича В. Д. – К.: Атіка, 2002 – 226 с.
23. Бедринець М.Д., Биховченко В.П., Бурдейний І.М., Вербицька Ю.М., Довгань Л.П., Іванишина О.С. та ін. Фінанси та кредит: бюджетна система, місцеві фінанси, фінансова діяльність суб'єктів підприємництва, податкова система: навч. посіб. для самост. підготов. до компл. держ. екзамену з фаху/ НУДПСУ; під заг. ред. д.е.н., проф. Л.Л. Тарангул. – Чернівці: "Прут", 2012. – 252 с.
24. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії: Вступ до фінансової науки / Пер. з нім. С.І. Терещенко та О.О. Терещенка; Передм. та наук. ред. В.М. Федосова. – К.: Либідь, 2000. – 654 с.
25. Булгакова С.О., Василенко Л.І., Єрмошенко Л.В., Александров В.Т., Недбвева С.М. Державні фінанси. – К.: АВТ, 2004. – Т. 1: Фінанси. Бюджетна система України. – 389 с.
26. Булгакова С.О., Барановський О.І., Барановська В.Г., Кучер Г.В. та ін. Бюджетна система України та Євросоюзу: монографія / За заг.ред. д.е.н., проф., акад. НАПН України А.А. Мазаракі. – Київ: Нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 409 с.
27. Бюджетна підтримка та податкове стимулювання національної економіки України (Budget support and tax incentives in national economy of Ukraine): монографія / за заг.ред.Л.Л.Тарангул. – Ірпінь: НУДПСУ, 2012. – 532 с.
28. Бюджетний процес і міжбюджетні відносини на рівні місцевих бюджетів району: Навч. посіб. / С.І. Мельник, В. Серск, С.Б. Ільїних та ін.. – К.: Міленіум, 2003. – 266 с.
29. Бюджетна система: Навч. посіб. / Керів. авт. кол. і наук. ред. проф. Л.О. Омелянович. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 256 с.
30. Бюджетна і податкова система України у запитаннях і відповідях: навч.посібник/ Академія фінансового управління. – Київ, 2012. – 336 с.

31. Василик О.Д., Павлюк К.В. Бюджетна система України: Підручник. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 544 с.
32. Государственные и муниципальные финансы: Учебник / Под общ. ред. И.Д. Мацкуляка. – М.: Изд-во РАГС, 2003. – 680 с.
33. Державний бюджет і бюджетна стратегія в умовах економічних реформ: За заг. ред. М.Я. Азаров; у чотирьох томах / ДННУ"Акад.фін.управління", Т.4.: Державні соціальні видатки: напрями раціоналізації та підвищення ефективності. – Київ, 2011. – 608 с.
34. Державний бюджет і бюджетна стратегія в умовах економічних реформ: За заг. ред. М.Я. Азаров; у чотирьох томах / ДННУ"Акад.фін.управління", Т.3.: Бюджетне планування і прогнозування на середньострокову перспективу-інноваційна складова управління у сфері державних фінансів. – Київ, 2011. – 480 с.
35. Державний бюджет і бюджетна стратегія 2012-2014: стабілізація та сталий розвиток в умовах реформування економіки України: За ред. Ф.О. Ярошенка; 2-ге вид., переробл. / ДННУ"Акад.фін.управління". – Київ, 2011. – 704 с.
36. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т./ Ред. кол.: М.Я. Азаров (гол.), В.М. Геєць, Ф.О. Ярошенко (заст. гол.), Т. 3: Розвиток системи податків як основи розміщення державних фінансів. – Київ: НДФІ, 2004. – 308 с.
37. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т./ Ред. кол.: М.Я. Азаров (гол.), В.М. Геєць, Ф.О. Ярошенко (заст. гол.), Т. 6: Підвищення ефективності боргової політики держави. – Київ: НДФІ, 2004. – 640 с.
38. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т./ Ред. кол.: М.Я. Азаров (гол.), В.М. Геєць, Ф.О. Ярошенко (заст. гол.), Т. 5: Реформування міжбюджетних відносин і зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування. – Київ: НДФІ, 2004. – 400 с.
39. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т./ Ред. кол.: М.Я. Азаров (гол.), В.М. Геєць, Ф.О. Ярошенко (заст. гол.), Т. 4: Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. – Київ: НДФІ, 2004. – 368 с.
40. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т./ Ред. кол.: М.Я. Азаров (гол.), В.М. Геєць, Ф.О. Ярошенко (заст. гол.), Т. 2: Соціальна спрямованість бюджетної політики. – Київ: НДФІ, 2004. – 376 с.
41. Державні фінанси в розвиткових та перехідних країнах / Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2006. – 400 с.
42. Державні фінанси в транзитивній економіці: Навч. пос. / М.І.Карлін, Л.М.Горбач, Л.Я.Новосад та ін.; За заг. ред. д.е.н., проф. М.І.Карліна. – К.: Кондор, 2003. – 220 с.
43. Жибер Т.В., Коломієць Г.Б. Бюджетна система: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – Київ: КНЕУ, 2009. – 311 с.
44. Загорський В.С. Бюджетно-податкова система України: теорія і практика: Монографія. – Ірпінь: НАДПСУ, 2006. – 304 с.
45. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри / За ред. С.І. Юрія, Є.В. Савельєва. – К.: Знання, 2007. – 595 с.
46. Карлін М.І. Бюджетна система України: навч. посіб. – Київ: Знання, 2008. – 428 с. – Вища освіта ХХІ століття.
47. Коляда Т.А., Музиченко Г.В. Вплив демократії на обсяг гарантованих державою соціальних послуг населенню та рівень їх фінансового забезпечення в умовах посткризового розвитку економіки / Т.А. Коляда, Г.В. Музиченко // [Електронний ресурс] // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – № 1. – 2012. – Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Znpnudps/2012_1/pdf/12ktadoe.pdf
48. Коляда Т.А. Фінансове забезпечення соціальних функцій держави в умовах посткризової трансформації соціально-економічної системи / Т.А. Коляда // Наукові записки. Серія «економіка» : збірник наукових праць. – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. – Випуск 20. – С. 81-86.

49. Коляда Т.А. Необхідність координації бюджетно-податкової та грошово-кредитної політики держави в умовах переходу до сталого розвитку / Т.А. Коляда // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. – 2012. – № 27 (179). – С. 32-43.
50. Коляда Т.А. Особливості формування бюджетної стратегії в умовах глобального зростання державного боргу / Т.А. Коляда // Журнал «Бізнес Інформ». – 2013. – № 2. – С. 20–24.
51. Коляда Т.А. Вплив трансформації функцій держави на пріоритети та механізми реалізації бюджетної стратегії в Україні в умовах глобалізації: інституціональний вимір / Т.А. Коляда // Бізнес Інформ. – 2013. – № 5. – С. 60–66.
52. Коляда Т.А. Узгодження пріоритетів бюджетної стратегії з основними напрямками соціально-економічного розвитку України / Т.А. Коляда // Університетські наукові записки. Хмельницький університет управління та права. – 2013. – № 2. – С. 329-337.
53. Коляда Т.А. Современные тенденции и приоритеты бюджетно-налоговой политики Украины / Т.А. Коляда // Международный научный журнал «Прогресс». – Тбилиси: Международная академия социально-экономических наук. Международное издательство «Прогресс». – 2013. – № 1-2. – С.63-69.
54. Коляда Т.А. Проблемы координации фискальной и монетарной политики государства в условиях глобального роста государственного долга и дефляционных тенденций: уроки для Украины / Т.А. Коляда // Journal of Corporate Management and Economics “Maneko”. – Bratislava: Institute of Management of Slovak University of Technology in Bratislava. – 2013. – № 2. – С. 209-219.
55. Коляда Т.А. Необхідність запровадження бюджетного стратегування в умовах посткризової трансформації соціально-економічної системи / Т.А. Коляда // Вісник соціально-економічних досліджень. Одеський державний економічний університет. – 2013. – № 49 (1). – С. 131-137.
56. Коляда Т.А. Бюджетна стратегія як інструмент подолання структурних дисбалансів дохідної частини бюджету України / Т.А. Коляда // Фінанси України. – 2014. – № 5. – С. 61-73.
57. Коляда Т.А. Необхідність оновлення інструментів бюджетно-податкового регулювання економіки в умовах посткризового розвитку України / Т.А. Коляда // [Електронний ресурс] // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – № 1. – 2014. – Режим доступу до журналу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Znpnudps/2014_1/zmist.html
58. Коляда Т.А. Фінансування видатків на економічну діяльність в контексті реалізації сучасної бюджетної політики держави / Т.А. Коляда // Економіка промисловості. – 2014. – № 3 (67). – С. 13-24.
59. Коляда Т.А. Фінансове забезпечення соціальних функцій держави: стан, тенденції та напрямки оптимізації / Т.А. Коляда // Проблеми економіки. – 2014. – № 3. – С. 100–107.
60. Коляда Т.А. Определение тенденций в структуре и составе доходов бюджета, как необходимая предпосылка формирования бюджетной стратегии государства / Т.А. Коляда // Журнал «Налоги и финансовое право». – 2014. – № 3. – С. 331-337.
61. Коляда Т.А. Джерела фінансування дефіциту бюджету: тенденції у застосуванні та виклики для стабільності державних фінансів України / Т.А. Коляда // Бізнес Інформ. – 2015. – № 2. – С. 215–222.
62. Тарангул Л.Л., Коляда Т.А. Особливості формування міжбюджетних фінансових потоків в умовах запровадження бюджетної децентралізації в Україні / Л.Л. Тарангул, Т.А. Коляда // Фінанси України. – 2015. – № 3. – С. 30-44. (особистий внесок автора 1,0/0,5 д.а.).
63. Коляда Т.А. Пріоритети бюджетної стратегії сталого розвитку України / Т.А. Коляда // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2015. – № 4 (221). – С. 99-103.
64. Коляда Т.А. Управління державним боргом у контексті стабілізації державних фінансів України / Т.А. Коляда // Економічний часопис – XXI. – 2015. – № 7-8 (1). – С. 82-85.

65. Коляда Т.А. Особенности и перспективы бюджетной децентрализации в Украине / Т.А. Коляда // Journal of Corporate Management and Economics "Maneko". – Bratislava: Institute of Management of Slovak University of Technology in Bratislava. – 2014. – № 2. – С. 229-238.
66. Молдован О.О., Біла С.О., Шевченко О.В., Кушнір М.О. Бюджетна політика в Україні в умовах ризиків сповільнення економічної динаміки: аналітична доповідь. – Київ: НІСД, 2012. – 80 с.
67. Місцеві фінанси: Підручник / За ред. О.П. Кириленко. – К.: Знання, 2006. – 677 с.
68. Опарін В.М., Малько В.І., Кондратюк С.Я., Коломієць Г.Б. Бюджетна система. – К.: КНЕУ, 2002. – 336 с.
69. Основи бюджетування: навч.-метод. посіб. для самоствивч. дисц./ за заг. ред. Л.П. Батенко. - Київ: КНЕУ, 2010. - 202 с.
70. Оспіщев В.І. Фінанси: курс для фінансистів: Навч. посіб. / За ред. В.І. Оспіщева. – К.: Знання, 2008. – 567 с.
71. Сафонова Л.Д. Бюджетний менеджмент: Навч.-метод. Посібник для самоствивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2001. – 186 с.
72. Симоненко В.К. Пятилетки независимости: Экономическое эссе. – К.: Знання, 2007. – 544 с.
73. Федосов В., Опарін В., Львовчкін С. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями. За наук. ред. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2002. – 387 с.
74. Чугунов І.Я. Бюджетний механізм регулювання економічного розвитку. – К.: НІОС.2003. – 488 с.
75. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України. – К.: НІОС, 2000. – 400 с.
76. Юрій С.І., Стоян В.І., Даневич О.С. Казначейська система: Підручник. – 2-ге вид., змін. і доп. – Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 818 с.
77. Юрій С.І., Федосов В.М. Фінанси: підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2008. – 611 с.
78. Чугунов І.Я. Теоретичні основи системи бюджетного регулювання: Навч. посібник. - Київ: НДФІ, 2005. – 259 с.
79. Kolyada T. Fiscal-budgetary instruments of achievement of global financial stability / T. Kolyada // Konferenzband "Compliance und Nachhaltigkeit in der GUS". – Mittweida : Hochschule Mittweida – University of Applied Sciences, 2012. – P. 147-152.

Інтернет сторінки центральних органів виконавчої влади:

80. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>
81. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
82. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/>
83. Офіційний веб-сайт Державної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
84. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sts.gov.ua>
85. Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/>
86. Офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
87. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua/>
88. Офіційний сайт Державної служби моніторингу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sdfm.gov.ua>

89. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
90. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

З ДИСЦИПЛІНИ «Фінанси підприємств»

1. Бердар М.М. Фінанси підприємства: навч. посібник. - К.: ЦУЛ, 2010. - 352с.
2. Зятковський І.В. Фінанси підприємства: навч.посібник. – К.: ЦУЛ, 2010. - 400с.
3. Кравчук О.М., Ляшук В.П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посібник. –К.: ЦУЛ, 2010. - 504с.
4. Податковий кодекс України. №2755-VI від 2.12.2010р. // Електронний ресурс – www.rada.gov.ua/
5. Фінанси підприємства: підручник/кер.кол.авт. Поддєрьогін / К.: КНЕУ, 2010. - 552с.
6. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств: навч.посібник. – К.: Знання, 2012. – 341с.

З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

Законодавчо-нормативна база

1. Генеральна угода про торгівлю послугами (ГАТС) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=981_017.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс: від 16.01.03 р. № 436-IV. – Режим доступу. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс: від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – Режим доступу. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Класифікація видів економічної діяльності (ДК 009:2010) [Електронний ресурс]: Наказ Держспоживстандарту України: від 11.10.10 р. № 457. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=vb457609-10>.
5. Класифікація інституційних секторів економіки України [Електронний ресурс]: Наказ Держкомстату України: від 18.04.05 р. № 96. – Режим доступу: <http://www.kapitalizator.com/natsionalni-derzhavni-statystychni-klassyfikatsiyi-klassifikatory>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» від 30.11.2001 № 559 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>
7. Положення про функціонування фондових бірж: Рішення НКЦПФР №1688 від 22.11.2012р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1188-13>
8. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: ЗУ: від 07.12.2000 р. № 2121-III. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/B_zakon/law_BBD.pdf.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання відносин між кредиторами та споживачами фінансових послуг [Електронний ресурс]: ЗУ: від 22.09.11 р. № 3795-17. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3795-17>.
10. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996., № 448-96 ВР (зі змінами та доповненнями) // Комп'ютерно-правова система "Ліга Закон".7: www.liga.kiev.ua.
11. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ: від 26.09.01 №841/6032. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.
12. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання рахунків сектору фінансових корпорацій за підсекторами [Електронний ресурс]: Наказ Держкомстату України: від 01.12.06 р. № 579. – Режим доступу: http://uazakon.com/documents/date_c0/pg_gbcsh/index.htm.

13. Про захист прав споживачів [Електронний ресурс]: ЗУ: від 12.05.91 р. № 1023-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12>.
14. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди): Закон України від 15.03.2001., № 2299 – ІІІ (зі змінами та доповненнями) // Комп'ютерно-правова система "Ліга Закон".7: www.liga.kiev.ua.
15. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001., № 2908 – ІІІ (зі змінами та доповненнями) // Комп'ютерно-правова система "Ліга Закон".7: www.liga.kiev.ua.
16. Про Національний банк України [Електронний ресурс]. – Закон України від 20.05.99, №679-ХІV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14>.
17. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України № 1070/2011 від 23.11.2011р. (зі змінами та доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1070/2011>
18. Про недержавне пенсійне забезпечення [Електронний ресурс]: ЗУ: від 09.07.03 р. № 1057-ІV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=5&nreg=1057-15>.
19. Про обіг векселів в Україні: Закон України № 2374-ІІІ від 05.04.2001 (зі змінами та доповненнями). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>
20. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету міністрів України № 15-93 від 19.02.1993 (зі змінами та доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
21. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]: ЗУ: від 23.02.12 р. № 4452-ІV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
22. Про стратегію реформування системи захисту прав споживачів на ринках фінансових послуг в Україні на 2012 – 2017 роки [Електронний ресурс]: Проект Указу Президента України. – Режим доступу: http://www.kbs.org.ua/files/513_dod.pdf.
23. Про страхування [Електронний ресурс]: ЗУ: від 07.03.96 р. № 85/96-ВР – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=3&nreg=85%2F96-%E2%F0>.
24. Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу в Україні [Електронний ресурс]: Розпорядження КМУ: від 08.11.07 р. № 976-р. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=976-2007-%F0>.
25. Про схвалення Концепції розкриття інформації на фондовому ринку [Електронний ресурс]: Рішення НКЦПФР: від 26.04.12 р. № 645. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KL121061.html
26. Про фінансовий лізинг: Закон України від 11.12.2003., № 1381-ІV (зі змінами та доповненнями) // Комп'ютерно-правова система "Ліга Закон".7: www.liga.kiev.ua.
27. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]: ЗУ: від 12.07.01 р. № 2664. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>.
28. Про цінні папери та фондовий ринок [Електронний ресурс]: ЗУ: від 23.02.06 р. № 3480-ІV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>

Базова література:

1. Аванесова І. А. Фінансові послуги: навч. посіб. / І. А. Аванесова. – К. : Ліра-К, 2013. – 576 с.
2. Алексеєнко Л. М. Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійський тлумачний словник) / Л. М. Алексеєнко, В. М. Олексієнко, А. І. Юркевич– К.: Видавничий будинок «Максимум»; Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 592 с.
3. Буднік М.М. Фінансовий ринок: навч. посібник. / М.М. Буднік, Л.С. Мартюшева, Н.В. Сабліна – Київ: ЦУЛ, 2009. – 334 с. – Бібліогр.: – 978–966–364–785–2.
4. Ваніна Н. М. Ринок цінних паперів. Практикум: навч. посіб. / Н. М. Ваніна. – К. : ЦУЛ, 2014. – 176 с

5. Дема Д. І. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / Д. І. Дема. – К. : Ліра-К, 2013. – 376 с.
6. Еш С.М. Ринок фінансових послуг: підручник. / С.М. Еш – Київ: ЦУЛ, 2015. – 420 с.
7. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. — К.: Знання, 2007. — 1072 с.
8. Коваленко Ю. М. Інституціалізація фінансового сектору економіки: [монографія] / Юлія Михайлівна Коваленко; Національний університет ДПС України. – Ірпінь, 2013. – 608 с.
9. Коваленко Ю. М. Структуризація сучасного фінансового ринку / Ю. М. Коваленко // Фінанси України. – 2010. – № 9 (178). – С. 91–99.
10. Коваленко Ю. М. Фінансовий ринок і ринок фінансових послуг: сутність, сегменти, суб'єкти / Ю. М. Коваленко // Фінанси України. – 2013. – № 1 (206). – С. 101–112.
11. Колб Р. В. Финансовыединституты и рынки: учеб. / Р. В. Колб, Р. Дж. Родригес; [пер. 2-го амер. изд.]. – М.: Дело и Сервис, 2003. – 688 с.
12. Лук'янов В. С. Сучасні фінансові ринки / В. С. Лук'янов. – К. : Знання, 2013. – 479 с.
13. Миркин Я. М. Англо-русский толковый словарь по финансовым рынкам. Свыше 13 000 терминов / Я. М. Миркин, В. Я. Миркин. — [2-е изд., доп. и перераб.]. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. — 778 с.
14. Науменкова С. В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко. – К.: Знання, 2010. – 532 с.
15. Поважний О. С. Цінні папери і фондовий ринок : навч. посіб. / О. С. Поважний. – К. : Ліра-К, 2014. – 364 с.
16. Прямухіна Н. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / Н. В. Прямухіна. – К. : Ліра-К, 2014. – 304 с.
17. Силантьев, С. О. Менеджмент похідних фінансових інструментів : навч. посібник / С. О. Силантьев ; дар. С. О. Силантьев ; Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. - К. : КНЕУ, 2010. - 279 с
18. Стійкість фінансових ринків України та механізми її забезпечення / [О. І. Барановський, В. Г. Барановська, Є. О. Бублик та ін]; за ред. д-ра екон. наук. О. І. Барановського; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2010. – 492 с.
19. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підручник. / В.М. Шелудько – [3-тє вид., стер.] – Київ: Знання, 2015. – 535 с.
20. Шкварчук Л.О. Фінансовий ринок: навч. посіб. / Л.О. Шкварчук. – К.: Знання, 2013. – 382с.
21. Школьник І. О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку: [монографія] / Школьник І. О. – Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД., УАБС НБУ, 2008. – 348 с.
22. Школьник І. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / І. О. Школьник. – К. : Ліра-К, 2015. – 301 с.
23. Черкасова С. В. Фінансовий ринок : навч. посіб. / С. В. Черкасова. – К. : Ліра-К, 2014. – 336 с.
24. Черкасова С. Г. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / С. Г. Черкасова. – К. : Ліра-К, 2015. – 450 с.

Допоміжна література:

1. Абрамов А. Регулирование финансовых рынков: модели, эволюция, эффективность / А. Абрамов, А. Радыгин, М. Чернова // Вопросы экономики. – 2014. – № 2. – с. 33 – 49.
2. Активізація інвестиційного процесу в Україні: монографія / Т. В. Майорова, М. І. Диба, С. В. Онишко та ін.; за наук. ред. М. І. Диби, Т. В. Майорової. – К.: КНЕУ, 2012. – 143 с.
3. Береславська О. Девальвація гривні та спричинені нею виклики для України / О. Береславська // Вісник Національного банку України. – 2015. – № 2. – С. 26-33.
4. Баринов Э. А. Рынки: валютные и ценных бумаг / Э. А. Баринов, О. В. Хмыз. – М.: Экзамен, 2001. – 608 с.

5. Баула О. В. Перспективи інтеграції вітчизняного ринку цінних паперів у світовий фондовий ринок / Баула О. В., Никитюк Т. Л. //Економічний форум. – 2015. – №. 2. – С. 255-261.
6. Белінська Я. В. Валютно-курсове регулювання: проблеми теорії і практики: [монографія] / Белінська Я. В. - К.: НАУ, 2007. – 372 с.
7. Береславська О. І. Валютна політика України: теорія та практика : монографія / О. І. Береславська; Держ. податк. адмін. України [та ін.]. – Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2010. – 330 с.
8. Бернстайн П. Фундаментальні ідеї фінансового мира: Еволюція / Бернстайн П.; [пер. с англ.]. – М.: АльпинаБизнес Букс, 2009. – 247 с.
9. Белова І. Визначення індикатора фінансового стресу в Україні / І. Белова // Вісник Національного банку України. – 2014. – №. 1. – С. 41-45.
10. Габбард Р. Глен. Гроші, фінансова система та економіка: [підруч.] / Габбард Р. Глен; [пер. з англ.; наук. ред. пер. М. Савлук, Д. Олесевич]. – К.: КНЕУ, 2004. – 889 с.
11. Гаманкова О. О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика: [монографія] / Гаманкова О. О. – К.: КНЕУ, 2009. – 283 с.
12. Гражевська Н. І. Економічні системи епохи глобальних змін: [монографія] / Гражевська Н. І. – К.: Знання, 2008. – 431 с.
13. Зимовець В. В. Державна фінансова політика економічного розвитку: [монографія] / В. В. Зимовець– К.: НАН України, Ін-т екон. та прогнозув., 2010. – 356 с.
14. Коваленко Ю. М. Відповідність законодавства України у сфері фінансового сектора світовим правовим нормам / Ю. М. Коваленко // Економічний вісник університету: зб. наук. праць. – Переяслав Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2010. – Спец. випуск. – Т. 1. – С. 111–117.
15. Коваленко Ю. М. Гармонізація законодавства України щодо фінансових послуг та їх видів до норм СОТ і Європейського Союзу / Ю. М. Коваленко // Становлення економіки України у післякризовий період: ризики та проблеми розвитку: колективна монографія / [за ред. О. О. Непочатенко]. Частина 1. – Умань: Видавець «Сочинський», 2012. – 416 с.
16. Коваленко Ю. М. Державний фінансовий контроль: сутність і призначення / Ю. М. Коваленко, І. М. Скуратівська // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2012. – № 2 (57). – С. 74–79.
17. Коваленко Ю. М. Ефективність фінансового сектора економіки: інституційний підхід / Ю. М. Коваленко // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 6. – С. 11–17.
18. Коваленко Ю. М. Изменение парадигмы регулирования финансового сектора экономики / Ю. М. Коваленко // Журнал научных публикаций аспирантов и докторантов. – Курск, 2013. – № 5. – С. 6–8.
19. Коваленко Ю. М. Канали впливу фінансового сектора на економічне зростання / Ю. М. Коваленко // Стан та перспективи розвитку фінансової системи України: колективна монографія / [за ред. О. О. Непочатенко]. Частина 1. – Умань: Видавець «Сочинський», 2012. – 324 с.
20. Коваленко Ю. М. Стандарти Кодексу кращої практики фінансової діяльності / Ю. М. Коваленко // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 11. – С. 8–14.
21. Коваленко Ю. М. Сучасне інституційне середовище фінансового сектору економіки України / Ю. М. Коваленко // Фінанси України. – 2013. – № 5 (210). – С. 100–111.
22. Коваленко Ю. М. Фінансова система і фінансовий сектор: організаційно-інституційний підхід / Ю. М. Коваленко // Фінанси України. – 2011. – № 4 (185). – С. 75–87.
23. Коваленко Ю. М. Фінансова система України: сутність та структура / Ю. М. Коваленко // Формування ринкових відносин: зб. наук. праць / [наук. ред. І. Г. Манцуrow]. – 2010. – № 5 (108). – С. 9–13.

24. Коваленко Ю. М. Фінансова стійкість і її підтримання у фінансовому секторі економіки: міжнародний і національний контекст / Ю. М. Коваленко // Бізнес-Інформ. – Харків, 2013. – № 9. – С. 274–279.
25. Коваленко Ю. М. Фінансові інструменти в сучасному вимірі / Ю. М. Коваленко // Науковий вісник: Зб. наук. пр. – Ірпінь: НУДПСУ, 2010. – Вип. 2 (49). – С. 84–90
26. Коваленко Ю. М. Фінансові послуги: сутність і класифікація / Ю. М. Коваленко // Світ фінансів. – 2012. – Вип. 3. – С. 162–169.
27. Коваленко Ю. М. Формування інституційних передумов розвитку фінансового сектора економіки України / Ю. М. Коваленко // Економіка України. – 2011. – № 7 (596). – С. 49–60.
28. Коваленко Ю. М. Формування комплементарної моделі фінансового сектора / Ю. М. Коваленко // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 7 (197). – С. 42–47.
29. Коваленко Ю. М. Структура сектору фінансових корпорацій: міжнародні стандарти і проблеми вибору для України / Ю. М. Коваленко // Економіст. – 2011. – № 7 (297). – С. 43–47.
30. Коваленко В. В. Кредитний ринок України: проблеми та перспективи розвитку / В. В. Коваленко // Regionaleconomicsandmanagement. – 2015.– №3 – С. 79-82.
31. Козюк В. Монетарні засади глобальної фінансової стабільності: [монографія] / Козюк В. – Тернопіль: ТНЕУ, Економічна думка, 2009. – 728 с.
32. Корнеєв В. В. Управління кредитними та інвестиційним потоками на ринках капіталу / В. В. Корнеєв – К.: НДФІ, 2003. – 376 с.
33. Корнеєв В. В. Фінансові посередники як інститути розвитку: [монографія] / В. В. Корнеєв– К.: Основа, 2007. – 192 с.
34. Леонов Д. Ринок фінансових послуг: парадигма євроінтеграції: Монографія / Леонов Д., Львовчкін С., Хоружий С.; за наук. ред. В. М. Федосова. – К.: УІРФР, 2008. – 848 с.
35. Мишкін Ф. С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / Мишкін Ф. С.; [пер. з англ. С. Панчишин, Г. Стеблій, А. Стасишин]. – К.: Основи, 1998. – 963 с.
36. Онишко С. В. Гнучкість фінансового ринку в умовах циклічного розвитку економіки. / С.В. Онишко, О.А. Лактіонова // Наукові записки Національного університету. – 2014. – № 27. – с. 89-95.
37. Онишко С. В. Управління фінансовими активами як інструмент забезпечення ефективності фінансового ринку / С. В. Онишко // Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1: Економіка – 2014. – №2 – с. 105-110.
38. Рекуненко І. І. Ефективність фінансового ринку та її різновиди / І. І. Рекуненко // Вісник. – 2015. – С. 219-231.
39. Розвиток ринків фінансових послуг в умовах європейської інтеграції : монографія / наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Х.: ТО Ексклюзив, 2014. – 218 с.
40. Стратегія захисту прав споживачів і фінансової грамотності в Україні на 2012–2017 рр. Презентація ключових рекомендацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vaks.org.ua/images/news_inform/UA_CPFL_Master_Presentation_Roundtable_Mar21_2012_ukr.pdf
41. Федосов В. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями: [монографія] / В. Федосов, В. Опарін, С. Львовчкін; за наук. ред. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2002. – 387 с.

-РЕСУРСИ

1. The European Bank Reconstruction and Development [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ebrd.com>.
2. The European Central Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ecb.int>.
3. The Federal Reserve System (FRS) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov>.
4. The Global Competitiveness Report. World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness/index.html>.

5. The Group of Thirty [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.group30.org>.
6. The Index of Economic Freedom [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.heritage.org/index.
7. The International Monetary Fund (IMF) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>.
8. The Monetary International Fund [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
9. The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org>.
10. The Transparency International [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.transparency.org>.
11. The United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unctad.org>.
12. The United States Agency for International Development (USAID) / Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ukraine.usaid.gov/ukr.
13. The World Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://worldbank.org>.
14. The World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.weforum.org.
15. The World Federation of Exchanges members [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.world-exchanges.org/member-exchanges>.
16. The World Trade Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wto.org>.
17. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
18. Дзеркало тижня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zn.ua>
19. Економічна правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua>.
20. Інвестгазета. – Режим доступу: <http://www.investgazeta.net>.
21. Корреспондент.net [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.korrespondent.net>.
22. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua>.
23. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/>
24. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
25. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.razumkov.org.ua>.

З ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХУВАННЯ»

Законодавчо-нормативна база

1. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000р. №2121-III / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>;
2. Про недержавне пенсійне забезпечення. Закон України від 09.07.03р. №1057/IV / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1057-15>;
3. Про страхування. Закон України від 07.03.1996 №85/96- ВР / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=85%2F96-%E2%F0>;
4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12.07.2001р. № 2664-III / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>;

Основна література

5. Базилевич В.Д., Філонюк О.Ф., Базилевич К.С., Пікус Р.В. та ін. За ред. Базилевича В.Д.

- Страховання [Текст]: підручник / за ред. В.Д. Базилевич. – К.: Знання, 2008. – 1019с.
6. Безугла В.О. Страховання: – навчальний посібник / – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 581с.
  7. Внукова Н.М. Страховання: теорія та практика [Текст]: навч. посібник / Н.М. Внукова, Л.В. Временко, В.І. Успенко. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Х.: Бурун Книга, 2009. – 656с.
  8. Гаманкова О.О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика. / О. О. Гаманкова; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» – К.: КНЕУ, 2009. – 283с.
  9. Головка А.Т., Денисенко М.П., Ковтун І.О., Кабанов В.Г. Основи довгострокового страховання [Текст] : Навч.посібник для студентів вищих навч.закладів. – К.: Алерта, 2007. – 443с.
  10. Дьячкова, Ю. М. Страховання [Текст]: Навч.посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240с.
  11. Енциклопедія страховання / [Фещенко В. В. та ін.] – К.: Укр. агентство фін. розв., 2008. – 650с.
  12. Завербний А. С. Страховання зовнішньоекономічних операцій: [навч. посіб.] / А. С. Завербний, Н. Л. Івашук, Н. В. Завербна; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка» – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2010. – 158с.
  13. Конкурентоспроможність і розвиток страхового ринку України / Г. В. Кравчук. – [Чернігів]: [б. в.], 2009. – 345с.
  14. Нечипорук Л.В. Страховий ринок: закономірності становлення та розвитку в умовах глобалізації. / Л. В. Нечипорук. – Х.: Право, 2010. – 278с.
  15. Нога І.О. Страховання: навч.-метод. посіб. / І. О. Нога; Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України. – К.: Акад. праці і соц. відносин Федер. профспілок України, 2010. – 183 с.
  16. Олійник О.В. Страховання: навч. посіб. / О. В. Олійник, Г. О. Нагаєва; М-во аграр. політики України, Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х.: Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2008. – 282с.
  17. Пономаренко О. І. Моделі страховання та теорія ризику: [навч. посіб.] / О. І. Пономаренко; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2008. – 183с.
  18. Страхова справа / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич. – 6-е вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 351с.
  19. Страховий ринок України у контексті сталого розвитку / О.В.Козьменко. – Суми: УАБС НБУ, 2008. – 349с.
  20. Страховий ринок України: стан та перспективи розвитку. / [С.О.Булгакова, А.В.Василенко, Л.І.Василенко та ін.; за заг. ред. А.А.Мазаракі]; М-во освіти і науки України, Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 459с.
  21. Страхові послуги: навч. посіб. / Т.В.Яворська; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І.Франка, Екон. ф-т. – К.: Знання, 2008. – 350с.
  22. Страхові послуги: навч. посіб. для дистанц. навчання. / М.М.Матюха; [за наук. ред. Г.І.Купалової]; Відкр. міжнар. ун-т розв. людини «Україна» – К.: Ун-т «Україна», 2007. – 344с.
  23. Страхові послуги: навч.-метод. посіб. / О.М.Калашніков, Г.О.Нагаєва; М-во аграр. політики України, Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х., 2007. – 141с.
  24. Страхові послуги: підручник. / [С. С. Осадець (кер.) та ін.; наук. ред. С. С. Осадець і Т. М. Артюх]; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» – К.: КНЕУ, 2007. – 457с.
  25. Страховання: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Ярослав Шумелда. – Вид. 2-е, розширене. – К.: Міжнар. агенція «БІЗОН», 2007. – 377с.
  26. Страховання: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О. Й. Жабинець, І. В. Цюпко, Л. М. Томаневич]; М-во внутр. справ України, Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів: ЛьвДУВС, 2010. – 259с.

27. Страхування: Навч.-метод. посіб. / Н.І.Бондаренко, Г.О.Нагаєва, Т.В.Ковальова, О.М.Калашніков; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х., 2007. – 110 с.
28. Страхування: Підручник / Під ред. С.С. Осадець. – К.: КНЕУ.- 2006. - 528 с.
29. Страхування: підручник. / [В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Р.В.Пікус та ін.]; за ред. В.Д.Базилевича. – К.: Знання, 2008. – 997с.
30. Ткаченко Н. В. Страхування. Практикум [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Ліра-К, 2009. – 270с.
31. Ткаченко Н.В. Страхування. - Практикум. - Навчальний посібник. - К.: Лібра.- 2007. - 268 с.
32. Фисун І.В. Страхування [Текст]: навч. посібник / І.В. Фисун, Г.М. Ярова. – К.: ЦУЛ, 2011. – 232с.

Додаткова література

33. Бабенко В.Г. Механізм страхування фінансових ризиків / В. Г. Бабенко; М-во аграр. політики України, Тавр. держ. агротехнол. ун-т. – Мелітополь: ТДАТУ, 2009. – 286с.
34. Баранова В. Г. Фінансовий механізм функціонування страхової системи / В. Г. Баранова; Одес. держ. екон. ун-т. – О.: Вид-во «ВМВ», 2009. – 376с.
35. Безугла В.О. Венчурне страхування як засіб мінімізації фінансових ризиків / В.О. Безугла, І.І. Постіл // Економіка та держава : міжнародний науково-практичний журнал / Ін-т підготовки кадрів держ. служби зайнятості України; "ТОВ "Ред. журн. "Економіка та держава". – Київ, 2008. – № 3. – С. 35-37
36. Безугла В.О. Соціальне страхування [Текст]: навч. посібник / В.О. Безугла, Д.М. Загірняк, Л.В. Шаповал. – К.: ЦУЛ, 2011. – 208с.
37. Бігдаш В.Д. Страхування [Текст]: Навчальний посібник для студ.вищ.навч.закл. – 2-ге видання, стереотипне. – К.: МАУП, 2007. – 448с.
38. Внукова Н.М. Соціальне страхування [Текст]: навч. посібник / Н.М. Внукова, Н.В. Кузьминчук. – К.: Кондор, 2009. – 352 с.
39. Временко Л. Досвід і тенденції розвитку страхування життя в Україні / Л. Временко, Д. Кондратенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – С. 69-71.
40. Клименко В.В. Взаємодія страхового і банківського ринку: світовий досвід і Україна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – С.71-75
41. Конопліна Ю.С. Соціальне страхування [Текст]: навч. посібник / Ю.С. Конопліна . – Суми: Університетська книга, 2008. – 224с.
42. Кузьмін О.Є. Міжнародні страхові послуги: теоретико-прикладні засади: [навч. посіб. для студ. базових напрямів 6.0501 та 6.0502 всіх форм навчання] / О. Є. Кузьмін, А. С. Завербний, Н. Л. Іващук; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка» – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2009. – 199с.
43. Лесик Л.М. Досвід застосування в Україні обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: гроші, фінанси і кредит // Актуальні проблеми економіки : науковий економічний журнал / Національна академія управління. – Київ, 2010. – № 6 (108). – С. 231-234.
44. Мачуський, В. Теоретичні проблеми законодавчого визначення поняття страхування [Текст] / В. Мачуський // Право України. – 2010. – №6. – С.195-199
45. Савченко Н. Г. Соціальне страхування : навч. посіб. / Н. Г. Савченко; М-во освіти і науки України, Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 171с.
46. Соціальне страхування: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / О.В.Лепьохіна. – Херсон: [Вишемирський В.С.], 2007. – 159с.
47. Юрій С.І. Соціальне страхування [Текст]: Підручник / С.І. Юрій, М.П. Шаварина, Н.В. Шаманська. – К.: Кондор, 2009. – 464 с.

Інтернет-ресурси

48. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] . – Режим доступу:<http://www.rada.gov.ua/>
49. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] . –Режим доступу: <http://www.nfr.gov.ua/>
50. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/>
51. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс] . – Режим доступу: // <http://www.sfs.gov.ua>
52. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
53. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>
54. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua>

З ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШІ І КРЕДИТ»

1. Конституція України.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність».
3. Закон України «Про Національний банк України».
4. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу».
5. Декрет КМ України «Про систему валютного регулювання та валютного контролю в Україні».
6. Алексеев І. В. Гроші та кредит: [навч. посіб] / І. В. Алексеев, М. К. Колісник. – К. : Знання, 2009.
7. Гальчинський А. Теорія грошей: [навчальний посібник]/ А. Гальчинський, П. С. Єщенко, Ю. І. Палкін. – К. : Вища шк., 1995. – 471 с.
8. Гребеник Н. Економічний розвиток та оптимізація системи інструментів грошово-кредитної політики в Україні / Н. Гребеник// Механізм грошового та фондового ринків і їх вплив на розвиток економіки України : [монографія] / За ред. чл. – кор. НАН України А.І.Даниленка. – К.: Фенікс, 2008. – 442 с.
9. Гроші та кредит : підручник / М.І. Крупка, М.С. Мрочко, Б.М. Вишивана та ін.; [за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. – 420 с.
10. Гроші та кредит: підручник – 6-те вид.перероб. і доп./ М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.; За заг.ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2011. – 589 с.
11. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях: Навч. посібник / За ред. Луціва Б.Л. – Тернопіль:Карт-бланш, 2000. – 225с.
12. Гроші та кредит: Курс лекцій / За ред.к.е.н., доцента С.І.Кручка. –К.:Дія, 2000. – 132с.
13. Гроші та кредит : Підручник / За ред. проф. Б.С. Івасів. – Тернопіль: Карт-бланш. – 2000. – 510 с.
14. Дзюблюк О. В. Організація грошово-кредитних відносин суспільства в умовах ринкового реформування економіки: [монографія] / О. В. Дзюблюк. – К.: Поліграф книга, 2000. – 512 с.
15. Джевонс У. Деньги и механизм обмена / У. Джевонс. – Челябинск: Социум. – 2006. – 188 с.
16. Долан Э. Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика / Долан Э. Дж., Кэмпбелл К. Д., Кэмпбелл Р. Дж.; [пер. с англ.] – М. – Л., 1991. – С. 26.
17. Иванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2001. –232с.
18. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. Избранное / Дж. М. Кейнс; вступ. статья Н. А. Макашевой. – М.: Эксмо, 2007. – 960 с.

19. Козюк В. В. Монетарні засади глобальної фінансової стабільності : [монографія] / В. В. Козюк. – Тернопіль : ТНЕУ, „Економічна думка”, 2009. – 728 с.
20. Лагутін В. Д. Бюджетна та монетарна політика: координація в трансформаційній економіці : [монографія] / В. Д. Лагутін. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2007. – 248 с.
21. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник/ Под ред. Л.Н. Красавиной. – М.: Финансы и статистика, 2000.
22. Михайлів З.В., Гаталяк З.П., Горбаль Н.І. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції. – Л.: Львівська політехніка, 2004. – 242 с.
23. Моисеев С. Р. Денежно-кредитная политика: теория и практика: [учеб. пособие] / С. Р. Моисеев. – М.: Московская финансово-промышленная академия, 2011. – 784 с.
24. Никипелов А. Стратегия и тактика денежно-кредитной политики в условиях мирового экономического кризиса / А. Никипелов, М. Головин // Вопросы экономики. – 2010. – № 1. – С. 4–20.
25. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: Підручник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 615 с.
26. Стельмах В.С., Єпіфанов А.О., Гребеник Н.І., Міщенко В.І. Грошово-кредитна політика в Україні : [монографія] / За ред. В.І. Міщенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 421 с.
27. Трускова Т.М. Финансы и кредит: Учебное пособие /Под ред. Мельниченко А. –М.: Маркетинг, 2001. –352 с.
28. Харрис Л. Денежная теория / Л. Харрис; [общ. ред. и вступ. ст. В. М. Усоскина]; пер. с англ. – М. : Прогресс, 1990. – 750 с.
29. Щетинін А. І. Гроші та кредит: Підручник. Видання 4-те, перероблене та доповнене. / А.І. Щетинін. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 440 с.

3 ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

Рекомендована література

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. №8073-X- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
4. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. № 2542-III - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
8. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. № 92-IV - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.

Додаткова:

10. Андрущенко В.Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: (Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів). – Львів: Каменяр, 2000. – 303 с.

11. Бюджетна політика та боргова стратегія України у 2003 році / За ред. Луніної І.О. – К.: Ін-т економічного прогнозування НАН України, 2002. – 96 с.
12. Варналій З.С. Податковий кодекс України як інституційно-правова основа реформування податкової системи // Гармонізація оподаткування в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: зб. тез між нар. наук.-практ. конференції, 17-18 березня 2011 р.: в 2 ч. / Держ. подат. адмін. України. Нац. унів. ДПС України. – Ірпінь, 2011. – С. 105-106.
13. Горський І.В. Налоги в экономической стратегии государства // Финансы. – 2001. - №8. – с. 36-42.
14. Майбуров І.А. Теория налогообложения. Продвинутый курс: учебник для магистрантов, обучающихся по специальностям «Финансы и кредит», «Бухгалтерский учет, анализ и аудит» / И.А. Майбуров, А.М. Соколовская. – М.: ЮНИТИ-ДПНП, 2011. – 591 с.
15. Мельник П.В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці. – Ірпінь: Академія ДПСУ, 2001. – 362 с.
16. Нуреев Р. Теория общественного выбора // Вопросы экономики. – 2003. - №2. – С. 111-133.
17. Нуреев Р. Теория общественного выбора. Политические системы. Разделение властей. Проблемы федерализма // Вопросы экономики. – 2003. - №3. – С. 132-158.
18. Податкова політика в Україні: реалії та перспективи. Аналітичні розробки, пропозиції наукових та практичних працівників. Міжвідомчий науковий збірник / За ред. А. Комарової. – В 2 книгах – К.: НДІ. Проблеми людини, 2001 р. – Кл. 1 – 600 с., Кл. 2 -796 с.
19. Податкова політика України: навч. посіб. / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул [та ін.]; за ред. П.В. Мельника. – К.: Знання України, 2010. – 505 с.
20. Податкова система України: навчальний посібник / за аг. ред. М.Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, Національний університет державної податкової служби України, 2011. – 656 с.
21. Податковий словник-довідник / за ред. Л.Л. Тарангул ; [упоряд. Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій, А.М. Новицький, Н.Б. Новицька, Н.М. Борейко]. – К.: Знання України, 2010. – 155 с.
22. Реформування податкової системи в умовах впровадження Податкового кодексу України: електронний навчальний посібник Національного університету ДПС України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tc.nusta.com.ua/dkpkku/index.htm>
23. Реформування податкової системи України: теорія, методологія, практика : монографія / Ярошенко Ф.О., Мельник П.В., Мярковський А.І. та ін.; за заг. ред. М.Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, 2011. – 656 с.
24. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. – К.: 2010. – 326 с.
25. Сідельникова Л.П. Податкова система: Навчальний посібник. Костіна Н.М. – Київ: Ліра-К, 2012. – 576 с.
26. Сідельникова Л.П. Оподаткування суб'єктів підприємництва: Навчальний посібник. Чижова Т.В., Якуша Я.В. – К.: Видавництво Ліра-К, 2012. – 424 с.
27. Ярошенко Ф.О., Історія оподаткування. Андрущенко В.Л., Мельник В.М. – Ірпінь, Національна академія ДПС України, 2004 р. – 241 с.